

400-lecie łuckiej świątyni

W niedzielę 9 października łucka parafia rzymskokatolicka świętowała 400-lecie katedry świętych Apostołów Piotra i Pawła. W uroczystościach wzięli udział liczni goście z Polski i Ukrainy. Kościół katedralny odwiedził także Abp Claudio Gugerotti, Nuncjusz Apostolski na Ukrainie.

W niedzielę 9 października katedrę łucką wypełniły tłumy. W tym dniu przez miejscowych katolików upamiętniane było ważne zarówno dla nich, jak i dla całego miasta wydarzenie: czterysta lat temu wmurowany został kamień węgielny pod budowę świątyni.

Rok 2016 dla łuckiej parafii rzymskokatolickiej obfitował w uroczystości jubileuszowe. 29 czerwca wierni obchodzili 25-lecie odzyskania katedry. Wówczas parafia gościła księży, którzy w tym okresie pełnili w katedrze posługę duszpasterską. W tym roku obchodzono także 20. rocznicę reaktywowania diecezji Łuckiej, jak i 25-lecie sakry biskupiej Bp. Marcjana Trofimiaka – pierwszego po II wojnie światowej łuckiego biskupa rzymskokatolickiego. W maju i we wrześniu miały miejsce jeszcze trzy wyjątkowe wydarzenia: 11 maja w Łucku rozpoczął się proces beatyfikacyjny ks. Ludwika Wrodarczyka OMI, jednego z wielu kapłanów, którzy padli ofiarą nacjonalizmu ukraińskiego w latach II wojny światowej. 11 września w Karagandzie (Kazachstan) został beatyfikowany wieloletni więzień łagrów radzieckich oraz apostoł Kazachstanu ks. Władysław

Bukowiński, proboszcz katedry łuckiej w latach 1939–1945, zaś tydzień wcześniej w Toruniu zakończył się diecezjalny etap procesu beatyfikacyjnego jeszcze jednego kapłana łuckiego, a dokładnie – biskupa Adolfa Piotra Szelażka, ordynariusza łuckiego w latach 1926–1949.

W ubiegłą niedzielę świętowanie jubileuszu rozpoczęło się uroczystą Sumą odprawioną przez Arcybiskupa Claudio Gugerottiego, Nuncjusza Apostolskiego na Ukrainie. Przy wejściu do świątyni został on powitany przez proboszcza katedry, ks. kan. Pawła Chomiaka, oraz reprezentację Bractwa Kurkowego z Lublina i Bractwa Strzeleckiego z Łucka. Parafianka katedry, p. Lilia Struk, złożyła Nuncjuszowi w jego ojczystym języku życzenia z okazji urodzin, które on obchodził 7 października, zaś p. Irena Waranicka wręczyła Jubilatowi na powitanie tradycyjny ukraiński korowaj. W tym czasie chór parafialny wykonał trzykrotne Plurimos annos. Abp Gugerotti w latach 2001–2011 był Nuncjuszem Apostolskim w Gruzji oraz Armenii, w 2011 r. – w Azerbejdżanie i w latach 2011–2015 – na Białorusi. Nuncjuszem Apostolskim na Ukrainie Abp

Луцькому храму – 400

У неділю, 9 жовтня, католики Луцька святкували 400-ліття кафедрального собору Святих Апостолів Петра і Павла. В урочистостях брали участь численні гості з України та Польщі. Відвідав луцький храм і Апостольський Нунцій в Україні, архієпископ Клаудіо Гуджеротті.

У неділю, 9 жовтня, луцький кафедральний собор Святих Апостолів Петра і Павла вщерть наповнився людьми. Цього дня місцеві католики святкували визначну подію не лише для них, а й для усього міста: чотириста років тому заклали наріжний камінь собору.

Взагалі 2016 р. був надзвичайно багатим на ювілеї та урочистості для луцької римо-католицької парафії. 29 червня віряни святкували 25-ту річницю повернення храму католицькій громаді, тоді теж приїхало багато гостей із різних країн, серед них були майже всі священики, які служили в соборі за ці чверть століття. Також цього року відзначали 20-ту річницю відновлення Луцької дієцезії та 25-ту річницю єпископської хіротонії владика Маркіяна Трофим'яка, першого повоєнного луцького римо-католицького єпископа. У травні та вересні відбулися ще три непересічні події: 11 травня в Луцьку розпочався beatифікаційний процес Людвіга Вродарчика – одного з багатьох священиків, який став

жертвою українських націоналістів у роки Другої світової війни, а 11 вересня

в Караганді урочисто проголосили блаженним багатолітнього в'язня радянських концтаборів і апостола Казахстану Владислава Буковинського, настоятеля луцького кафедрального собору в 1939–1945 рр. Тижнем раніше в Торуні закінчився дієцезіальний етап beatифікації ще одного луцького священнослужителя – владика Адольфа Шельонжека, єпископа луцького в 1926–1949 рр.

Недільні урочистості розпочалися святковою месою. Літургію очолив Його Високопреосвященство Клаудіо Гуджеротті, Апостольський Нунцій в Україні. Перед входом до храму його привітали настоятель луцького кафедрального собору Святих Апостолів Петра і Павла, отець-канонік Павло Хом'як та символічна урочиста варту Куркового братства з міста Любліна та Козацького стрілецького братства з Луцька. Далі парafіанка собору Лілія Струк привітала італійською мовою владика Клаудіо з днем народження, який він святкував 7 жовтня, а Ірина Варанічка вручила ювіляру традиційний український коровай. Хор виконав також «Многая літа». До

Розпочав діяльність
«Польський клуб»

Rozpoczął działalność
«Klub Polski»

сторінка 2

«Як рукостискання»:
антологія поезії

«Jak podanie ręki»:
antologia poezji

сторінка 3

Слід від глибокої криниці

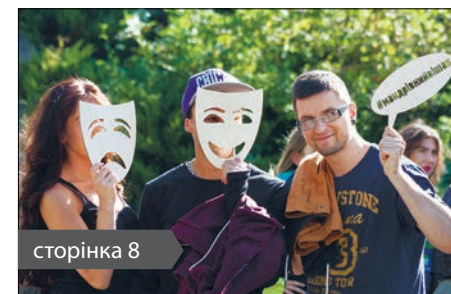
Miejsce po głębokiej studni

сторінка 5

Шанс побачити інший театр

Szansa na poznanie
teatralnej różnorodności

сторінка 8

У Ковелі знову звучала
польська співана поезія

W Kowlu znowu zabrzmiała
polska poezja śpiewana

сторінка 9

О Polakach na Wołyniu

Tomasz Kuba Kozłowski z Domu Spotkań z Historią w Warszawie za pomocą gazet, ogłoszeń i fotografii opowiedział o międzywojennym Łucku.

6 października w ramach projektu «Łuck wielokulturowy» Tomasz Kuba Kozłowski, pracownik Domu Spotkań z Historią w Warszawie przeprowadził w Łucku wykład na temat «Polacy nad Styrem». Jego prezentacja o stolicy Wołynia w latach 1919–1939 opierała się na bogatej kolekcji zdjęć, gazet, ogłoszeń. Okazuje się, że są one kopalnią wiedzy o życiu zwykłych ludzi w okresie międzywojennym. Pomogły one zilustrować te zmiany, które nastąpiły w mieście w okresie II Rzeczypospolitej. Historyk opowiedział o pierwszych działaniach polskich władz, działaniu polskich związków, budowie ważnych obiektów, o wizytach w Łucku przedstawicieli władz państwowych. Szczególną uwagę historyk poświęcił Polakom, ale podawał też świadectwa bogatej wielokulturowej tradycji miasta.

Wykład został poprzedzony informacją o Domu Spotkań z Historią, przedstawioną przez dyrektora tej instytucji Piotra Jakubowskiego. Powiedział on, że DSH zajmuje się dokumentowaniem i popularyzowaniem historii XX wieku: «Interesuje nas historia społeczna postrzegana z jednostkowej perspektywy. DSH sięga po relacje świadków, zbiera fotografie, przygotowuje wystawy historyczne, prowadzi działalność wydawniczą oraz edukacyjną».

W następnym dniu Tomasz Kuba Kozłowski zawiązał do Równego z prezentacją «Garnizon, Targi Wołyńskie i gniazdo poetów. Równe na Wołyniu 1919–1939».

Wykłady Tomasza Kuby Kozłowskiego zostały zorganizowane przez Konsulat Generalny RP w Łucku w ramach trzeciego etapu realizacji projektu «Łuck wielokulturowy». Pierwszy i drugi zostały poświęcone Karaimom i Żydom.

Natalia DENYSIUK

Про поляків на Волині

Томаш Куба Козловський із Дому зустрічей з історією у Варшаві за допомогою gazet, оголошень і фотографій представив історію міжвоєнного Луцька.

6 жовтня в рамках проекту «Луцьк – багатокультурне місто» працівник Дому зустрічей з історією у Варшаві Томаш Куба Козловський провів у Луцьку лекцію «Поляки над Стиром». Для презентації обласного центру Волині в 1919–1939 рр. він використав багату колекцію фотографій, gazet, оголошень. Саме вони становлять одне з джерел відомостей про життя пересічних людей у міжвоєнний період. Ілюстрації допомогли показати зміни, які відбулися в місті в період Другої Речі Посполитої. Історик розповів про перші дії польських органів влади, діяльність польських товариств, будівництво важливих об'єктів, візити до Луцька представників найвищих органів державної влади. Особливу увагу історик присвятив полякам, як того вимагала тема зустрічі, але подав також докази багатокультурної традиції міста.

Лекції передувала інформація про Дім зустрічей з історією, котру представив його директор Пётр Якубовський. Він розповів, що установа займається документуванням і популяризацією історії XX ст.: «Нас цікавить історія суспільства у сприйнятті окремої людини. Дім зустрічей збирає розповіді свідків, фотографії, готує історичні виставки, веде видавничу та освітню діяльність».

Наступного дня Томаш Куба Козловський завітав до Рівного з презентацією «Гарнізон, Волинські торги і гніздо поетів. Рівне на Волині 1919–1939».

Лекції Томаша Куби Козловського організувало Генеральне консульство РП у Луцьку в рамках третього етапу реалізації проекту «Луцьк – багатокультурне місто». Перший і другий були присвячені караїмам і євреям.

Наталія ДЕНИСЮК

W Łucku otwarto «Klub Polski»

Otwarcie «Klubu Polskiego» w Łucku rozpoczęło się od wykładu Tomasza Kuby Kozłowskiego «1914–1918. Wielka wojna na Wschodzie».

Wydarzenie zostało zorganizowane w antycaffee «Innerspace» z inicjatywy Konsulatu Generalnego RP w Łucku przy wsparciu Domu Spotkań z Historią w Warszawie i Wydziału Filologii i Dziennikarstwa Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki.

Polski historyk, kulturolog Tomasz Kuba Kozłowski opowiedział o działaniach wojennych i życiu codziennym żołnierzy na froncie wschodnim, który ciągnął się od Bałtyku po łuk Karpat. Historyk przypomniał o 100-leciu jednej z największych bitew ofensywy Brusilowa – bitwy pod Kostiuchnówką, w której wzięli udział żołnierze Legionów Polskich. Zaznaczył przy tym, że obecnie w polskiej świadomości I wojna światowa kojarzy się niemal wyłącznie z bohaterstwem tych 35 tys. Polaków, którzy służyli w Legionach Polskich. Natomiast nie pamięta się o 3,5 mln polskich żołnierzy, walczących w składzie trzech innych armii: austriackiej, rosyjskiej i niemieckiej.

Całej opowieści towarzyszył pokaz unikalnych zdjęć, pocztówek, dokumentów, map, pochodzących z prywatnej kolekcji lektora. Jego zdaniem, w czasie I wojny światowej nastąpił prawdziwy rozkwit fotografii, który powstał w wyniku ówczesnego postępu technicznego, rozwoju prasy, użycia zdjęć do celów propagandowych i do produkcji pocztówek, dzięki którym żołnierze z frontu przekazywali swoim bliskim informację o tym, że z nimi wszystko w porządku.

Na zakończenie spotkania inicjator «Klubu Polskiego» w Łucku – konsul Marek Zapór – ogłosił, że następne spotkanie klubu odbędzie się 13 października o godzinie 18 w antycaffee «Innerspace» z udziałem młodych polskich dyplomatów.

Anastazja OLEKSIUK

У Луцьку відкрили «Польський клуб»

Діяльність «Польського клубу» в Луцьку розпочалася з лекції Томаша Куби Козловського «1914–1918. Велика війна на Сході».

Щоденне життя солдатів на східному фронті, що простягався від Балтійського моря аж до підніжжя Карпатських гір. Звичайно, історик згадав і про 100-річний ювілей однієї з найбільших битв Брусиловського прориву – битви під Костюхнівою, в якій взяли участь солдати Польських легіонів. При цьому він зазначив, що в теперішній польській свідомості Перша світова війна асоціюється виключно із героїзмом тих 35 тис. поляків, які служили в Польських легіонах, у той час як пам'ять про 3,5 млн польських солдатів, що воювали у складі трьох інших армій (австрійській, російській та німецькій), практично стерлася.

Уся розповідь супроводжувалася показом унікальних фотографій, поштових карток, документів, карт, що походять із приватної колекції лектора. За його словами, в часи Першої світової війни настав справжній фотографічний бум, що виник у результаті тогочасного технічного прогресу, розвитку преси, використання фотографій із метою пропаганди та для виготовлення поштових карток, через які солдати з фронту передавали своїм близьким інформацію про те, що з ними все гаразд.

Насамкінець зустрічі ініціатор «Польського клубу» в Луцьку, konsul Marek Zapór анонсував наступний захід клубу, який відбудеться 13 жовтня о 18 год. в антикафе «Innerspace» за участі молодих польських дипломатів.

Анастасія ОЛЕКСЮК

Захід відбувся в антикафе «Innerspace» за підтримки Генерального консульства РП у Луцьку, Дому зустрічей з історією у Варшаві й факультету філології та журналістики СЛУ ім. Лесі Українки.

Польський історик, культуролог Томаш Куба Козловський розповів про воєнні дії та

Polsko-ukraińskie podanie ręki

Польсько-українське рукостискання

W zeszłym tygodniu w Łucku odbyły się prezentacje polsko-ukraińskiej antologii współczesnej poezji «Jak podanie ręki»/«Якрукостискання», która ukazała się w wydawnictwie «Libra» w 2015 r.

Książka została zaprezentowana na Wydziale Dziennikarstwa i Filologii Uniwersytetu Wschodnioeuropejskiego im. Łesi Ukrainki oraz w Miejskiej Centralnej Bibliotece dla Dzieci. O antologii opowiedzieli Danuta Bartosz i Urszula Zybur z Poznańskiego Oddziału Związku Literatów Polskich, sekretarz Związku Pisarzy Ukrainy Oleksandr Gordon, wołyńskie poetki Hadija Humeniuk i Olha Lasniuk oraz Olena Kryszalska – poetka i tłumacz większości wierszy ukraińskich poetów, które ukazały się w tej książce. W trakcie prezentacji przeczytali oni swoje wiersze po polsku i po ukraińsku.

Oleksandr Gordon zwrócił uwagę na to, że w Poznaniu wydano całą serię dwujęzycznych antologii. Pojawiała się m.in. antologia polsko-węgierska, polsko-francuska, polsko-rosyjska, a nawet w języku esperanto. W każdej z nich równolegle – w dwóch językach – jest podawana informacja o autorze oraz wybrany wiersz. W polsko-ukraińskiej antologii ukazały się wiersze 102 poetów, przeważnie z Ukrainy i Polski. Przetłumaczono także na polski i ukraiński wiersze przedstawicieli różnych krajów, m.in. Belgii, Białorusi, Litwy, Niemiec, Francji, Czech.

W antologii znalazły się utwory m.in. Iwana Dracza, Liny Kostenko, Wiktora Melnyka, Dmytra Pawlyczki, Ihora Pawluka, Oksany Pachlowskiej. Są tu także wiersze wołyńskich poetów: Wasyla Heja, Nadiji Humeniuk, Oleny Kryszalskiej, Olhy Lasniuk. Poetce i tłumaczce Olenie Kryszalskiej, autorce wydanej kilka lat temu dwujęzycznej antologii współczesnej poezji ukraińskiej «Grawitacja wzajemności», wręczono w Łucku statuetkę Hermesa Poznańskiego Oddziału Związku Lite-

ratów Polskich za dokonanie translacji na język polski, aktywną współpracę oraz dyspozycyjność przy realizacji projektu wydania dwujęzycznej antologii.

Natalia DENYSIUK

Минулого тижня в Луцьку відбулися презентації польсько-української антології сучасної поезії «Jak podanie ręki»/«Як рукостискання», яка побачила світ у видавництві «Лібра» у 2015 р.

поетеси Надія Гуменюк і Ольга Ляснюк, а також Олена Криштальська – поетеса та автор перекладів більшості віршів українських письменників, що увійшли у збірку. Під час презентації літератори зачитували свої твори польською та українською мовами.

Олександр Гордон звернув увагу присутніх на те, що в Познані вийшла ціла серія подібних двомовних антологій, зокрема польсько-угорська, польсько-французька, польсько-російська, є навіть антологія, де поезію подано польською та мовою есперанто. У них паралельно двома мовами міститься інформація про автора та вибраний вірш. У польсько-українській антології опубліковано твори 102 поетів, переважно українських і польських. Також перекладено польською та українською поезії представників різних країн, зокрема Бельгії, Білорусі, Литви, Німеччини, Франції, Чехії і т. д.

Серед українських авторів, чий творчість увійшла до антології, – Іван Драч, Ліна Костенко, Віктор Мельник, Дмитро Павличко, Ігор Павлюк, Оксана Пахльовська та ін. Представлені тут також такі волинські поети, як Василь Гей, Надія Гуменюк, Олена Криштальська, Ольга Ляснюк. Поетесу та перекладачку Олену Криштальську, в багажі якої вже є двомовна антологія сучасної української поезії «Гравітація взаємності», Познанське відділення Спільки польських літераторів нагородило статуеткою Гермеса за виконання перекладу польською мовою, активну співпрацю та посильний внесок у реалізацію проекту двомовної антології.

Наталія ДЕНИСЮК

Nowe polskie filmy na Dniach Kina

8–12 października w Łucku pokazywano polskie filmy, które powstały w latach 2014–2015. Miasto dołączyło się do XI Dni Kina Polskiego.

W Łucku pokazano pięć filmów polskiego producenta: «Excentrycy» w reżyserii Janusza Majewskiego, «Obce niebo» Dariusza Gajewskiego, «Moje córki krowy» Kingi Dębskiej, «Ciało» Małgorzaty Szumowskiej oraz kino dokumentalne Diany Skaya i Liliany Komorowskiej «Ojcu». Filmy te poświęcone są tematyce historycznej (represje stalinowskie, odnajdywanie wolności w czasach, gdy była zakazana) oraz społecznej (problemy emigrantów, relacje rodzinne). Pokazy festiwalowe odbywały się w kinie «PremierCity».

Dni Kina Polskiego to projekt Instytutu Polskiego w Kijowie. W tym roku festiwal odbył się w Kijowie, Odessie, Winnicy, Charkowie, Mariupolu oraz w Łucku.

«Główne kryterium wyboru filmu – to najlepsze produkcje z ostatnich dwóch lat» – powiedziała ekspert ds. programowych Instytutu Polskiego w Kijowie Olena Babij. Filmy są wybierane także ze względu na frekwencję widzów i ich zainteresowanie w trakcie trwania Dni Kina Polskiego w poprzednich latach.

Program festiwalu różni się nieco w poszczególnych miastach. Według Oleny Babij zależy to od wymogów właścicieli praw autorskich do filmów oraz od możliwości technicznych kina: «W Łucku możliwości techniczne pozwalają na pokazanie pełnego programu tegorocznych Dni Kina Polskiego. Nie pokazaliśmy tylko polsko-ukraińskiej koprodukcji „Dybuk. Rzecz o wędrowcu dusz”, ponieważ właściciele praw autorskich postawili wymóg obowiązkowej dyskusji z udziałem autorów filmu po jego pokazie. Ze względu na to, że nie mieliśmy możliwości dowiezienia autorów do wszystkich miast, pokazaliśmy ten

film tylko w Kijowie i Charkowie». Tylko w Kijowie pokazaliśmy również miniretrospektywę filmów Krzysztofa Kieślowskiego.

Natalia DENYSIUK

Нові польські фільми на Днях кіно

Протягом 8–12 жовтня в Луцьку показували польські фільми, створені у 2014–2015 рр. Місто долучилося до XI Днів польського кіно.

моровської «Батькові». У картинах порушено важливу історичну (сталінські репресії, пошук свободи тоді, коли вона була заборонена) та соціальну (проблеми емігрантів, родинні стосунки) тематики. Фестивальні покази відбувалися в кінотеатрі «PremierCity».

Дні польського кіно – це проект Польського інституту в Києві. Цього року фестиваль охопив Київ, Одесу, Вінницю, Харків, Маріуполь та Луцьк.

«Головний критерій вибору фільмів – нові найцікавіші стрічки останніх двох років», – розповіла експерт із програмної діяльності Польського інституту в Києві Олена Бабій. Підбір фільмів здійснюється також з огляду на те, як у різних містах глядачі відвідували Дні польського кіно в попередні роки.

Програма показів у деяких містах різнилась. Як пояснила експерт, це залежить від бажання правовласників та від технічних можливостей кінотеатрів: «У Луцьку з технічними можливостями кінотеатру все гаразд, і ви переглядаєте повну програму цього річного Днів польського кіно. Ми не представили лише документальний фільм «Дибук. Історія мандруючих душ», це польсько-українська копродукція, адже умовою правовласників був обов'язковий показ стрічки з дискусією після фільму за участі авторів. Оскільки немає можливості привезти авторів в усі міста, ми обмежилися Києвом і Харковом». Окрім того, лише в Києві в рамках фестивалю представлено мініретроспективу фільмів Кшиштофа Кесльовського.

Наталія ДЕНИСЮК

Zrozumieć «Wołyń»

7 października na ekrany w Polsce wszedł film «Wołyń» reżysera Wojciecha Smarzowskiego. Jeszcze przed swym powstaniem wywołał ostre dyskusje zarówno wśród obywateli Polski, jak też Ukrainy. Trudno jednak mówić o czymś, czego sam na własne oczy nie widziałeś...

W sobotę 8 października do kina w Chełmskim Domu Kultury przyjechało prawie pięćdziesięciu widzów z Wołynia. Była to publiczność niejednolita – ludzie o różnych zawodach, w różnym wieku, o różnych poglądach politycznych. Ponieważ na Ukrainie na razie nie ma możliwości obejrzenia tego filmu, a jest o nim bardzo głośno, chętnych do wyjazdu nie brakowało. Temat filmu dla wielu z tych, którzy byli na pokazie w Chełmie, jest znany nie tylko z książek czy publikacji, ale też z przekazów rodzinnych, wspomnień krewnych i sąsiadów. A są one różne...

Po obejrzeniu filmu opinie były także bardzo podzielone: od pełnego oburzenia i niezgody po oszołomienie i łzy. Co do jednej tylko rzeczy wszyscy widzowie byli zgodni – film przeraża i wywołuje silne emocje.

Tak, pokazano w nim dużo okrucieństwa, zła i krwi. Tak, zadaje dużo pytań. Jest bolesny zarówno dla Ukraińców, jak i dla Polaków. Ale stosunki dwóch naszych narodów też nie zawsze były bezbolesne. Próby porozumienia się częstokroć z dialogu przemieniają się w dwa monologi. Niestety, jesteśmy tego świadkami. Czy jednak nie nadszedł czas, żeby stanąć przed sobą w prawdzie i rozpocząć dialog, chociaż ciężki i trudny, ale prawdziwy? Film Wojciecha Smarzowskiego – jeszcze jedno zaproszenie do tego dialogu. Warto spróbować.

Bardzo trafnie powiedział w wywiadzie dla czasopisma «Dzieje» profesor Grzegorz Motyka: «To, jak film wpłynie na polsko-ukraińskie relacje w dużej mierze zależy od tego, ile wysiłku Polacy i Ukraińcy włożą w jego zrozumienie».

Anatolij OLICH

P. S.: Zespół «Monitora Wołyńskiego» i Stowarzyszenie Kultury Polskiej imienia Ewy Felińskiej na Wołyniu wyraża szczerą wdzięczność Konsulatowi Generalnemu RP w Łucku za zorganizowanie wyjazdu do Polski na przegląd filmu.

Зрозуміти «Волинь»

Із 7 жовтня в польський кінопрокат вийшов фільм «Волинь» режисера Войцеха Смажовського. Стрічка ще задовго до своєї появи викликала гострі дискусії як серед громадян Польщі, так і України. Проте важко обговорювати будь-що, доки сам не побачиш на власні очі...

У суботу, 8 жовтня, до кінотеатру в Будинку культури міста Холма в Польщі приїхали майже п'ятдесят глядачів із Волині. Публіка була неоднорідною – люди різних професій, різного віку, різних політичних поглядів. Оскільки в Україні переглянути фільм можливості поки що немає, а розголосу він набув просто неймовірного, охочих не бракувало. Тема картини для багатьох із тих, хто був на кіносеансі, znana не лише з книг чи публікацій, а й із сімейних переказів, спогадів родичів та сусідів. А у кожного вони різні...

Так само розділилися думки й після перегляду. Палітра була широкою: від повного несприйняття та обурення до розгубленості та сліз. Єдине, в чому зійшлися усі глядачі, – фільм вражає і викликає сильні емоції.

Так, у стрічці багато жорстокості, зла і крові. Так, він ставить багато запитань. Він болісний і для українців, і для поляків. Але й відносно наших двох народів теж далеко не завжди були безболісними. Спроби porozumienia частіше густо перетворюються з діалогу на два монологи. На жаль, ми свідки цього. Чи не настав уже той час, коли потрібно стати один перед одним у правді та почати діалог, хоча й тяжкий і неприємний, але справжній? Фільм Войцеха Смажовського – це ще одне запрошення до такого діалогу. Варто спробувати.

Дуже влучно сказав під час інтерв'ю часопису «Dzieje» професор Гжегож Мотика: «Те, як вплине цей фільм на польсько-українські відносини, великою мірою залежить від того, скільки зусиль поляки та українці вкладуть у його зрозуміння».

Анатолій ОЛІХ

P. S.: Поїздку до Польщі та перегляд фільму організувало Генеральне консульство Республіки Польща в Луцьку, за що колектив «Волинського монітора» та Товариство польської культури на Волині імені Еви Фелінської висловлюють йому свою щирю подяку.

Буде волинський фільм про Волинську трагедію

Воłyńscy pisarze chcą nakręcić krótkometrażowy fabularno-dokumentalny film o tragedii wołyńskiej. Ma on być odpowiedzią na film «Wołyń» Wojciecha Smarzowskiego. Informuje o tym wydanie internetowe «Волинські новини».

Волинські письменники запропонували зняти короткометражний художньо-документальний фільм про Волинську трагедію. Він має стати відповіддю на стрічку «Волинь» Войцеха Смажовського. Про це повідомляють Волинські новини.

Do Wołyńskiej Rady Obwodowej zwrócili się członkowie Zarządu Wołyńskiej Organizacji Związku Pisarzy Ukrainy Andrij Kryształskij i Jurij Zyluk z prośbą o wsparcie finansowe w produkcji filmu o rzezi wołyńskiej.

Wniosek został rozpatrzony 30 września na posiedzeniu Komisji Wołyńskiej Rady Obwodowej ds. Oświaty, Nauki, Przestrzeni Informacyjnej, Kultury i Języka, Patriotycznego Wychowania, Rodziny, Młodzieży, Sportu.

Jurij Zyluk poinformował, że został już opracowany scenariusz filmu «Заручники. (Волинь. Трагедія двох народів)» (pol.: Zakładnicy. Wołyń. Tragedia obu narodów). Jest on oparty na wspomnieniach świadków tych wydarzeń. Koszt produkcji wyniesie 460 tys. hrywien.

«W ciągu tylu lat nie daliśmy żadnej odpowiedzi Polakom, która byłaby oparta na argumentach. Mamy relacje świadków – krew stygnie w

żyłach. Film straci na aktualności, jeżeli nie zrobimy go do końca roku. Jego realny koszt wynosi o wiele więcej. Jest to kwota potrzebna tylko na zdjęcia. Na razie szukamy sponsorów. Wołyńska Rada Obwodowa wystosowała do Sejmu RP apel potępiający uchwałę o ludobójstwie, więc jak to będzie wyglądało, że nie dofinansuje filmu» – powiedział Zyluk.

Deputowani postanowili poprosić o wsparcie realizacji tego pomysłu Państwową Agencję ds. Kina. Komisja budżetowa miałaby dokonać zmian w budżecie obwodu, żeby film mogła dofinansować Wołyńska Rada Obwodowa.

Źródło: www.volynnews.com

Do oblasnej rady звернулися члени правління Волинського осередку Національної спілки письменників України Андрій Криштальський та Юрій Зилук із проханням посприяти створенню фільму, присвяченого Волинській трагедії.

Звернення розглянули під час засідання постійної комісії облради з питань освіти, науки, інформаційного простору, культури та мови, національного і духовного розвитку, сім'ї, молоді, спорту та туризму 30 вересня.

Як розповів Юрій Зилук, в основі сценарію фільму – спогади очевидців, які вижили під час тих подій. Кінострічка, для якої вже підготували сценарій, має назву «Заручники. (Волинь. Трагедія двох народів)». Кошторис – 460 тис. грн.

«За стільки років ми не надали жодних аргументованих спростувань позиції поляків.

Ми маємо свідчення очевидців – кров у жилах стигне. Якщо не зробимо фільм до кінця року, він втратить актуальність. Кіно вартує набагато більше. Але це сума тільки на зйомку, ми працюємо зі спонсорами. Волинська обласна рада прийняла звернення до польського сейму. Отож, як вона виглядатиме, якщо не долучиться до фінансування?» – сказав він.

Депутати підтримали проект рішення, щоб звернутися до Державного агентства з питань кіно щодо реалізації ідеї. А ось для того, аби виділити кошти, треба внести зміни у відповідну програму. Тому депутати пропонують також звернутися з відповідним проханням до бюджетної комісії.

Джерело: www.volynnews.com

... Szlakiem Wołyńskich Krzyży wokół Huty Stepańskiej z Januszem Horoszkiewiczem ...

Omelanka – uroczysko Klimowe

Fotoreportaż dedykuję tym wszystkim, którzy pili wodę, z przydrożnej studni mojego Dziadka.

Dom Dziadka Ludwika stał na skraju Lasów Rządowych, oddalony kilka kilometrów od wsi, przy drodze z Huty Stepańskiej i Omelanki do Grabiny, Tchorów i dalej do Wilczego, Nierucza i Halinówki. Przy drodze była studnia, przy której stało wielkie koryto, a na gwoździach wisiały garnuszki dla podróżnych. Ludzie, którzy szli do kościoła w Hucie Stepańskiej, pędzili krowy na wypas do lasów, jechali do Kołek na rynek, szli na odpust do Chołoniewic i po zakupy do żydowskiej Osowy – wszyscy pili wodę z naszej studni. 22 lipca 1943 roku banderowcy spalili dom Dziadka. Domownicy ukryci w krzakach blisko domu obserwowali podpalenie. Babcia doła krowy pod domem, kiedy padły w lesie strzały. Mój dziewięcioletni Tata ciągnął Babcię, żeby szybko uciekała. Ledwie zdążyli. Przyjechało 11 banderowców na koniach. Oni nie pili wody, nie weszli do domu, tylko wołali «polskie świnię, wychodź!» i zaczęli strzelać zapalającymi kulami. Po chwili dom zaczął płonąć.

O tej studni słyszałem od dziecka. Kiedy przyjechaliśmy furą na miejsce gospodarstwa, Tata pierwsze co pokazał, to miejsce po głębokiej

studni. Dziś to jest takie małe wgłębienie w zaroślach – a tyle wody z niej ludzie wypili.

1. Tata, Szczepan, stoi na miejscu domu. Poznał, gdzie co było od razu.
2. Wygrzebuję kawałki cegieł z pieca i komina. Dom był wybudowany w 1937 roku.
3. Przez tyle lat rosną tam żonkile, Ciocia Weronika je sadziła. Dziś w środku lasu.
4. Zarośnięty lasem sad, brakuje w rzędach jedynie pojedynczych drzew.
5. Stawiamy tymczasowy krzyż.
6. Krzyż poświęcił o. Mikołaj Wołodymirycz Hałuha z Huty Stepańskiej.

Tekst i zdjęcia: Janusz HOROSZKIEWICZ

P. S.: Zainteresowani mogą uzyskać więcej informacji pod adresem mailowym: janusz-huta-stepanska@wp.pl

Омелянка – урочище Климове

Цей фотореportаж я присвячую всім тим, хто пив воду з придорожньої криниці мого Дідуса.

Дім Дідуса Людвіка стояв на окраїні урядових лісів на відстані кількох кілометрів від села, при дорозі, котра вела з Гуті Степанської та Омелянки до Грабіни, Тхурів і далі до Вільчого, Неруча й Галінувки. Біля дороги була криниця, поряд із нею стояло велике корито, а на цвяхах висіли кухлі, щоб мандрівники могли напиться. Всі люди, які йшли до костелу в Гуті Степанській, гнали корови на випас до лісу, їхали на ринок до Колок, ішли на престольне свято до Холоневичів і на закупи до єврейської Осової, пили воду з нашої криниці. 22 липня 1943 р. бандерівці спалили дім Дідуса. Родина сховалася в куцах неподалік дому і звідти спостерігала за тим, як усе горить. Бабуся саме доїла корови біля дому, коли в лісі прозвучали постріли. Мій дев'ятирічний Тато благав Бабусю, щоб вона швидко втікала. Ледве встигли. Приїхали 11 бандерівців на конях. Вони не пили води, не заходили в дім, а лише кричали: «Польські свині, виходьте!» Потім почали стріляти запалювальними кулями. За мить дім загорівся.

Про цю криницю я чув із дитинства. Коли ми приїхали возом на місце, де колись було господарство, першим, що показав нам Тато, був слід від глибокої криниці. Сьогодні це невелика заглибина в хащах, а скільки води люди з неї випили.

1. Тато Щепан стоїть на місці дому. Він відразу впізнав, що де знаходилося.
2. Я вигрібаю шматки цеглин від печі та димаря. Дім побудували в 1937 р.
3. Протягом усіх цих років тут ростуть нарциси, які колись садила Тітка Вероніка. Сьогодні тут ліс.
4. Сад поріс лісом, у рядах бракує лише деяких дерев.
5. Ставимо тимчасовий хрест.
6. Хрест освятив отець Микола Володимирович Галуґа з Гуті.

Текст і фото: Януш ГОРОШКЕВИЧ

P. S.: Усі зацікавлені можуть отримати більше інформації за мейлом: janusz-huta-stepanska@wp.pl.

1

3

4

6

5

2

Ocaleni od zapomnienia: Longin Bochańczyk

Повернуті із забуття: Лонгін Боханчик

Контynuując cykl artykułów o uczestnikach Związku Walki Zbrojnej – 2 w powiecie zdołbunowskim, proponujemy Państwa uwadze szkic biograficzny o Longinie Bochańczyku – dyrektorem Glinińskiej Niepełnej Szkoły Średniej.

Продовжуючи цикл статей про учасників Союзу збройної боротьби – 2 у Здолбунівському повіті, пропонуємо увазі Читачів біографічний нарис про Лонгіна Боханчика – директора Глинської неповної середньої школи.

Зimą 1940 r. głównym zadaniem kierownictwa lokalnych ośrodków polskich organizacji konspiracyjnych było werbowanie miejscowych mieszkańców do podziemia oraz tworzenie bazy materialnej dla przyszłego powstania zbrojnego zaplanowanego na wiosnę tegoż roku. I jeśli na początkach działalności antysowieckiego ruchu lokalni działacze nie mieli problemów z werbunkiem, to po represjach bolszewików wobec Polaków, podziemiom coraz trudniej było znaleźć potrzebnych ludzi.

Szczególnie negatywny wpływ na rozwój polskiej konspiracji miała masowa deportacja osadników wojskowych w głąb ZSRR, przeprowadzona przez NKWD w dniach 10–13 lutego 1940 r. Po deportowaniu 7939 osób z obwodu rówieńskiego, podziemie straciło grupę społeczną, która mogłaby zapewnić kadre oraz wsparcie materialne. W takich warunkach dowódcy oddziałów powiatowych ZWZ–2 musieli rozbudowywać organizację werbując Polaków, którym udało się uniknąć represji. Byli oni jednak wystraszeni masowymi aresztowaniami, które odbyły się na początku marca 1940 r., więc niechętnie dołączali do działalności podziemnej, aniżeli pod koniec 1939 r.

Wśród tych, którzy nadal byli przeciwni sowietom, szczególną grupę stanowili polscy nauczyciele. Jak już wspominaliśmy, władze sowieckie musiały zatrudniać w szkołach polskich pedagogów i korzystać z ich pracy, z powodu braku własnej wykształconej kadry. Tak było też w Glinisku w rejonie zdołbunowskim. Na swoich poprzednich stanowiskach pozostali w tej wsi Tadeusz Kowalski, Longin Bochańczyk i jego żona Jadwiga. Stanisław Bąk, dowódca ZWZ–2 w powiecie zdołbunowskim postanowił ich zaangażować w organizację gminnego ośrodka.

Longin Bochańczyk urodził się w 1908 r. w Mieleszynie koło Nieświeża (obecnie Białoruś) w rodzinie kolejarza Józefa Bochańczyka (ur. ok. 1880 r.) i Stefanii Bochańczyk (ur. ok. 1884 r.; zmarła w 1924 r.).

Na początku II wojny światowej Józef Bochańczyk mieszkał na stacji Horodziej (obecnie rejon nieświeżski w obwodzie mińskim, Białoruś) pracując nadal, mimo zaawansowanego wieku. Razem z nim mieszkał młodszy brat Longina – Aleksander (ur. ok. 1924 r.) i siostra Nina (ur. ok. 1920 r.). W Glinisku przed wojną mieszkał też brat Jan (ur. ok. 1911 r.), który najprawdopodobniej na początku wojny został zmobilizowany do Wojska Polskiego, po czym ślad o nim zaginął. Longin nie wiedział również, co stało się z jego bratem Michałem.

W Glinisku, Longin Bochańczyk razem z żoną Jadwigą (córka Aleksandra, ur. w 1912 r.) i dwuletnim synem Gerardem mieszkali w szkole. 1 września 1935 r. pedagog przybył do Gliniska z Warszawy, gdzie w latach 1933–1934 uczęszczał na dwuletni kurs pedagogiczny. Stanisława Bąka i Władysława Kędzińskiego znał jeszcze sprzed wojny, uważał ich za patriotów swojej Ojczyzny, dlatego po 17 września właśnie z nimi, nie kryjąc się, rozmawiał o odrodzeniu Polski. Pod koniec marca – na początku kwietnia 1940 r. podczas spotkania z Władysławem Kędzińskim Longin Bochańczyk interesował się, czy ten nie zna osób zdolnych do zorganizowania walki o odrodzenie Polski. Władysław obiecał, że z pewnością da mu o tym znać, jeśli coś będzie wiedział na ten temat. Podczas następnego spotkania, które odbyło się po 20 maja, na konferencji nauczycieli, zaprosił Longina do Zdołbunowa na prywatną rozmowę, gdzie ten przybył razem z Tadeuszem Kowalskim.

W jednym z poprzednich artykułów cyklu wspominaliśmy również, że w czasie tego spo-

tkania nauczycielom w Glinisku zaproponowano, aby założyli na wsi konspiracyjną komórkę, która zajmowałaby się przygotowaniem do zbrojnego obalenia reżimu okupacyjnego. Longin od razu zwrócił uwagę kolegów na fakt, że w Glinisku nie ma prawie Polaków, a współpraca z Ukraińcami grozi niebezpieczeństwem, bo ci są wrogo do nich nastawieni. Polskie podziemie w Glinisku stanęło przed dwoma problemami: brak kandydatów do werbunku i nieufność ze strony lokalnej ludności ukraińskiej. Na początku czerwca w okresie egzaminów szkolnych Longin jako dyrektor szkoły był zajęty i na jakiś czas odłożył organizację placówki.

22 czerwca 1940 roku Longin Bochańczyk został aresztowany przez trzeci oddział Zarządu NKWD w Obwodzie Rówieńskim i osadzony w więzieniu w Równem. Podstawą jego aresztu były zeznania Stanisława Bąka i Władysława Kędzińskiego. Podczas przeszukania z mieszkania Bochańczyków zabrano 100 złotych, zaświadczenie o sowieckim obywatelstwie, czasowe zaświadczenie wojskowe Longina Bochańczyka i decyzję o mianowaniu go na dyrektora szkoły.

Na pierwszym przesłuchaniu Bochańczyk przyznał się, że zna Stanisława Bąka i Władysława Kędzińskiego i że spotykał się z nimi w celu omówienia kwestii bytowych spraw szkolnych, m.in. kupna wapna dla pomalowania szkoły. 5 lipca Longina oskarżono o to, że był członkiem «antysowieckiej organizacji powstańczej Związek Walki Zbrojnej». Więzień nie przyznawał się do winy. Jednak na przesłuchaniu 10 sierpnia 1940 r. dokładnie opowiedział, w jakich okolicznościach dowiedział się o założeniu organizacji podziemnej, której nazwę poznał dopiero podczas śledztwa. Mężczyzna przyznał się do tego, że w mieszkaniu Władysława Kędzińskiego wybrał sobie pseudonim «Pedał», chociaż dodał, że uczynił to dla żartu. Poza Tadeuszem Kowalskim, Stanisławem Bąkiem i Władysławem Kędzińskim, Longin Bochańczyk nie znał nikogo z członków ZWZ–2 i nie podejmował żadnych działań w kierunku organizacji powstania zbrojnego. Mimo to, decyzją Rówieńskiego Sądu Obwodowego z dnia 13–15 listopada 1940 r. został skazany na siedem lat pozbawienia wolności w obozach pracy i na trzy lata ograniczenia praw obywatelskich. Podobnie jak inni koledzy, 20 listopada tegoż roku Longin złożył odwołanie się od decyzji sądu do Kolegium Sądowego ds. Kryminalnych Najwyższego Sądu USRR, w którym powiedział: «...Pochodzę z rodziny robotniczej, jestem urzędnikiem, byłem wyróżniany jako nauczyciel za rzetelną pracę i wysoki poziom wiedzy moich uczniów. Mam żonę i dziecko, które potrzebują mojej pomocy. Lubię zawód nauczycielski i pragnę być aktywnym członkiem społeczeństwa socjalistycznego. Proszę (...) o złagodzenie wyznaczonej mi kary». Mimo argumentów więźnia, decyzji sądu nie zmieniono. Dalszy los Longina Bochańczyka jest nam nieznany.

Według postanowienia Rówieńskiej Prokuratury Obwodowej z dnia 7 lipca 1993 r. wobec Longina Bochańczyka zastosowano art. 1 Ustawy USRR «O rehabilitacji ofiar represji politycznych na Ukrainie» z dnia 17 kwietnia 1991 r.

Tetiana SAMSONIUK

Нагадаємо, що основним завданням керівників місцевих осередків польських конспіративних організацій узимку 1940 р. було забезпечення кадрового потенціалу та матеріальної бази для підтримки збройного повстання, яке запланували на весну того ж року. І якщо на початках діяльності антирадянського руху місцеві активісти не мали особливих проблем із добром кадрів, то з розгортанням репресивних заходів більшовицького режиму проти поляків підпілля все важче вдавалося віднаходити необхідних осіб.

Україн негативно на розбудові польської конспірації позначилася масова депортація військових осадників до віддалених регіонів СРСР, здійснена органами НКВС 10–13 лютого 1940 р. Після вивезення 7939 осіб із Рівненської області підпілля втратило соціальну групу, що одночасно забезпечила б його як кадровим, так і матеріальним ресурсом. За таких умов керівникам повітових відділів СЗБ–2 довелося розширювати мережу організації за рахунок поляків, яким на той час вдалося уникнути репресій. Проте налякані масовими арештами, що припали на початок березня 1940 р., вони вже не так охоче долучалися до діяльності підпілля, як це було в кінці 1939 р.

Серед тих, хто продовжив опір, в окрему групу варто виділити польських учителів. Як ми вже зазначали, гостро потребуючи спеціалістів, радянське керівництво було змушене скористатися послугами польських педагогів. Так сталося й у селі Глинську Здолбунівського району, де на своїх попередніх посадах залишилися працювати Тадеуш Ковальський, Лонгін Боханчик та його дружина Ядвіга. Саме їх як основу гмінного осередку вирішив залучити керівник СЗБ–2 у Здолбунівському повіті Станіслав Бонк.

Лонгін Боханчик народився 1908 р. у Мелехіні Несвіжської волості (нині Білорусь) у родині залізничника Юзефа Боханчика (приблизно 1880 р. народження) та Степаниди Боханчик (приблизно 1884 р. народження, відомо, що вона померла 1924 р.).

На початку Другої світової війни Юзеф Боханчик мешкав на станції Городея (тепер Несвіжський район Мінської області, Білорусь), незважаючи на поважний вік, він продовжував працювати. Разом із ним жив молодший брат Лонгіна Олександр (приблизно 1924 р. народження) та сестра Ніна (приблизно 1920 р. народження). У Глинську до початку війни проживав також брат Іван (приблизно 1911 р. народження), очевидно, з початком війни його мобілізували до Війська Польського, після чого він зник безвісти. Залишалася невідомою для Лонгіна й доля його брата Михайла.

У Глинську Лонгін разом із дружиною Ядвігою Олександрівною (1912 р. народження) та дворічним сином Герардом мешкав у школі. Туди вчитель прибув 1 вересня 1935 р. із Варшави, де впродовж 1933–1934 рр. навчався на дворічних педагогічних курсах. Ще до війни він вважав патріотами Батьківщини колег Станіслава Бонка та Владислава Кендзерського, тому, коли 17 вересня 1939 р. влада у східних воєводствах Польщі перейшла до рук більшовиків, не криючись, говорив із ними про відновлення своєї держави. У кінці березня – на початку квітня 1940 р. при зустрічі з Владиславом Кендзерським цікавився, чи не знає той осіб, здатних вести організовану боротьбу за відновлення Польщі. Владислав пообіцяв, що неодмінно повідомить, коли щось буде відомо. Під час наступної зустрічі, що відбулася після 20 травня на учительській конференції, він запросив Лонгіна зустрітися у Здолбунів для приватної

розмови, куди той прибув разом із Тадеушем Ковальським.

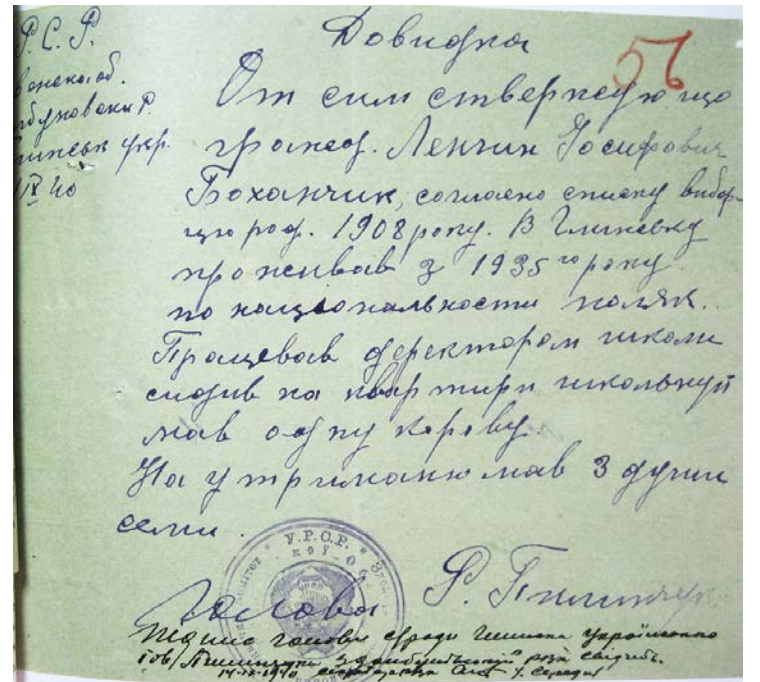
В одній із попередніх статей циклу ми зазначали, що під час цієї зустрічі глинським учителям запропонували створити в селі конспіративне представництво (пляцувку), яке б займалося підготовкою до збройного повалення окупаційного режиму. Лонгін відразу звернув увагу колег на той факт, що у Глинську фактично не залишилося поляків, а просити зброю в українців небезпечно, оскільки ті вороже до них налаштовані. Тож, перед глинськими активістами постали дві проблеми: відсутність кандидатів для вербування й недовіра з боку місцевого українського населення. Оскільки на початок червня припадав період шкільних іспитів, Лонгін, як директор школи, був цілкомито поглинутий цим питанням і створення пляцувки на якийсь час відклав.

3-й відділ УНКВС у Рівненській області 22 червня 1940 р. арештував Лонгіна Боханчика та доправив його до рівненської в'язниці. Підставою для арешту послужили свідчення Станіслава Бонка та Владислава Кендзерського. Під час обшуку в помешканні Боханчиків вилучили 100 злотих, посвідчення про радянське громадянство, тимчасову військову посвідку на ім'я Лонгіна Боханчика та наказ про його призначення на посаду директора школи.

На першому ж допиті він розповів, що знає Станіслава Бонка й Владислава Кендзерського і що зустрічався з ними для обговорення побутових питань і поточних шкільних справ, як то купівлі вапна для побілки школи. 5 липня Лонгіну пред'явили звинувачення в тому, що він був членом «антирадянської повстанської організації під назвою Союз збройної боротьби». В'язень не визнав себе винним у інкримінованих йому злочинах. Однак на допиті 10 серпня 1940 р. він у деталях розповів, за яких обставин дізнався про створення підпілля організації, назву якої довідався лише під час слідства. Чоловік зізнався, що на квартирі Владислава Кендзерського він обрав собі псевдо «Педаль», хоча й відмітив, що робив це жартома. Окрім Тадеуша Ковальського, Станіслава Бонка й Владислава Кендзерського, Лонгін не знав більше нікого з членів СЗБ–2, жодних дій, спрямованих на підготовку збройного повстання, він також не чинив, але радянська Феміда виявилася незворушною: вирок Рівненського обласного суду від 13–15 листопада 1940 р. колишній учитель був засуджений до семи років позбавлення волі у виправно-трудових таборах та трьох років обмеження у громадянських правах. Як і всі інші фігуранти цієї справи 20 листопада того ж року Лонгін звернувся з касаційною скаргою до Судової колегії з кримінальних справ Верховного суду УРСР, у якій зазначив: «...Я за соціальним походженням – із робітників, сам службовець, як учителя мене відзначали за добросовісну роботу і хорошу успішність моїх учнів. У мене дружина й дитина, які потребують моєї допомоги. Я люблю свою учительську професію й хочу бути корисним членом соціалістичного суспільства. Прошу (...) змінити в бік суттєвого пом'якшення винесену мені міру покарання». Попри аргументи в'язня вирок суду залишили в силі. Подальша доля Лонгіна Боханчика нам не відома.

Заключенням Рівненської обласної прокуратури від 7 липня 1993 р. Лонгін Боханчик потрапляє під дію ст. 1 Закону Української РСР «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» від 17 квітня 1991 р.

Тетяна САМСОНЮК

Krajoznawcy rozmawiali o działalności wojewody Józewskiego

Краєзнавці обговорили діяльність воєводи Юзевського

4 października 2016 r. w Rówieńskim Muzeum Krajoznawczym odbyła się konferencja poświęcona wybitnemu mężowi stanu II Rzeczypospolitej Henrykowi Józewskiemu, którego życie i działalność związane są z Ukrainą, zwłaszcza z Wołyniem.

W konferencji historyczno-krajoznawczej «Wojewoda Wołynia Henryk Józewski» wzięli udział naukowcy Rówieńskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego, pracownicy Rówieńskiego Obwodowego Muzeum Krajoznawczego i Państwowego Archiwum w Obwodzie Rówieńskim, członkowie Towarzystwa Kultury Polskiej imienia Władysława Reymonta, Ukrainko-Polskiego Sojuszu imienia Tomasza Padury, Centrum Kulturalno-Edukacyjnego imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego, Rówieńskiej Organizacji Obwodowej Związku Krajoznawców Ukrainy, i naukowej grupy redakcyjnej «Zrehabilitowani przez historię».

Referenci poświęcili uwagę Henrykowi Józewskiemu jako moderatorowi polsko-ukraińskiego porozumienia, kijowskiemu okresowi jego życia i działalności, eksperymentowi wołyńskiemu, ludowym uniwersytetom na Wołyniu w okresie międzywojennym oraz kwestii popularyzowania wiedzy o działalności Józewskiego.

Uczestnicy konferencji mieli okazję zapoznać się z prezentacją o Henryku Józewskim i wystawą dokumentów opartej na zbiorach Rówieńskiego Obwodowego Muzeum Krajoznawczego i Państwowego Archiwum Obwodu Rówieńskiego.

Henryk Józewski urodził się w 1892 r. w Kijowie. Jego młode lata mijają w środowisku ukraińsko-polskim, ponieważ uczył się w I Gimnazjum Państwowym w Kijowie, a później na Wydziale Fizyczno-Matematycznym Uniwersytetu Świętego Włodzimierza. Należał do Związku Młodzieży Po-

stepowo-Niepodległościowej i Polskiej Organizacji Wojskowej. W 1917 r. był uczestnikiem burzliwych wydarzeń w okresie rewolucji ukraińskiej. W 1920 r. został członkiem Rządu URL. Przyjaźnił się z Szymonem Petlurą. Przez krótki czas pracował na stanowisku szefa Gabinetu Prezesa Rady Ministrów Józefa Piłsudskiego i Ministra Spraw Wewnętrznych w rządzie Kazimierza Bartla.

Dwukrotnie, w latach 1928–29 i 1930–38, Henryk Józewski pełnił funkcję wojewody wołyńskiego. Będąc na tym stanowisku wdrażał w życie politykę pokojowego współistnienia Ukraińców i Polaków. Żył przekonaniem, że miejscem takiego porozumienia powinien stać się właśnie Wołyń, a nie Galicja. Był zwolennikiem rozwoju samorządu lokalnego. Uważał, że Ukraińcy powinni odgrywać większą rolę we władzach lokalnych. W dwujęzycznych szkołach została wprowadzona obowiązkowa nauka języka ukraińskiego. Mimo braku zrozumienia przez siły radykalne – polskie i ukraińskie – wojewoda wspierał rozwój ukraińskich i ukraińsko-polskich organizacji pozarządowych.

Działania Józewskiego na rzecz poprawy ukraińsko-polskich stosunków na Wołyniu, w tym w życiu kościelnym (wsparcie ukraińskiego języka liturgicznego) zostały wpisane do historii jako eksperyment wołyński. Była to najbardziej skuteczna próba rozwiązania ukraińskiej kwestii w II Rzeczypospolitej.

Walentyna DANILICZEWA

4 жовтня 2016 р. у Рівненському краєзнавчому музеї відбулася конференція, присвячена видатному державному діячу Другої Речі Посполитої Генрику Юзевському, життя та діяльність якого пов'язані з Україною, зокрема з Волинню.

В історико-краєзнавчій конференції «Воєвода Волині Генрик Юзевський» взяли участь науковці Рівненського державного гуманітарного університету, співробітники Рівненського обласного краєзнавчого музею та Державного архіву Рівненської області, члени Товариства польської культури імені Владислава Реймонта, Українсько-польського союзу імені Томаша Падури, Культурно-просвітницького центру імені Томаша Оскара Сосновського, Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, наукової редакційної групи «Реабілітовані історією».

Доповідачі присвятили увагу Генрику Юзевському як модераторові українсько-польського порозуміння, київському періоду його життя та діяльності, Волинському експерименту, народним університетам на Волині міжвоєнного періоду та питанню поширення знань про діяльність Юзевського.

Учасники конференції мали змогу ознайомитися з відеопрезентацією про Генрика Юзевського та виставкою документальних матеріалів із фондів Рівненського обласного краєзнавчого музею та Державного архіву Рівненської області.

Генрик Юзевський народився 1892 р. у Києві. Його молоді роки проходили в українсько-польському середовищі, адже він навчався у I Державній гімназії в Києві, а згодом на фізико-математичному факультеті Університету Святого Володимира. Був членом Сою-

зу прогресивно-незалежницької молоді та Польської військової організації. У 1917 р. він був учасником бурхливих подій доби української революції. У 1920 р. був членом уряду УНР. Мав приятельські стосунки із Симоном Петлюрою. Нетривалий час очолював кабінет голови Ради Міністрів Юзефа Пілсудського та був Міністром внутрішніх справ в уряді Казімежа Бартеля.

Двічі, в 1928–29 та 1930–38 рр., Генрик Юзевський був волинським воєводою. На цій посаді він втілював у життя політику мирного співіснування українців та поляків. Вважав, що епіцентром порозуміння має бути саме Волинь, а не Галичина. Був прихильником розвитку місцевого самоврядування, свої зусилля скерував на збільшення частки українців у місцевих органах влади. У двомовних школах впровадили обов'язкове вивчення української мови. Попри нерозуміння з боку радикальних польських та українських сил, воєвода підтримував розбудову українських і українсько-польських громадських організацій.

Комплекс заходів із поліпшення українсько-польських відносин на Волині, зокрема в церковному житті (сприяння переходу на українську мову богослужіння), увійшов в історію під назвою «Волинський експеримент». Це була найефективніша спроба вирішення українського питання в Другій Речі Посполитій.

Валентина ДАНИЛІЧЕВА

Сzlakiem Tadeusza Czackiego

Tak nazywała się wycieczka do Krzemieńca, która odbyła się 24 września. Wzięli w niej udział uczniowie i członkowie Kulturalno-Oświatowego Centrum im. Tadeusza Czackiego w Zdobunowie.

Rano 24 września 15-osobowa grupa dzieci i dorosłych wyruszyła na wycieczkę krajoznawczą do Krzemieńca. Wyjazd został zorganizowany w ramach projektu «Ja – Lider», a wzięli w nim udział dzieci uczęszczające do KOC im. Tadeusza Czackiego na zajęcia z języka polskiego.

Latem pięciu młodych liderów KOC uczestniczyło w zorganizowanej przez Fundację «Wolność i Demokracja» Szkole lidera polonijnego «Ja – Lider», gdzie uczyło się pisania projektów, zarządzania zespołem oraz doskonaliło swoje kompetencje komunikacyjne i liderkie. Kursanci napisali projekt, który zwyciężył w konkursie projektów opracowanych przez zespoły z Ukrainy. Przewidywał on zorganizowanie wycieczki do Krzemieńca z elementami gry, zwiedzanie zabytków i poznanie postaci Tadeusza Czackiego – patrona Centrum.

Po przyjeździe do Krzemieńca zwiedzano słynne Liceum Krzemienieckie, a dyrektor KOC Aleksander Radica opowiadał o historii jego powstania i założycielach. Przez podwórze byłego liceum, gdzie obecnie znajduje się szkoła średnia i Akademia Pedagogiczna, uczniowie dotarli do pomnika Tadeusza Czackiego. Tutaj dzieci usłyszały opowieść o życiu Czackiego, którą przygotowała jedna z uczestniczek szkoły lidera.

Następnie grupa zwiedzała Muzeum Juliusza Słowackiego, gdzie uzyskała informacje o życiu i

twórczości polskiego poety. Uczestnicy wycieczki poznali dom rodzinny Słowackich, a słuchając ciekawej opowieści przewodnika, z pewnością przenieśli się w wyobraźni w atmosferę XIX wieku. W tym dniu zwiedzano także i inne słynne krzemienieckie zabytki, m.in. kościół i Górę Bony.

Wiktorія RADICA,
Kulturalno-Oświatowe Centrum
im. Tadeusza Czackiego w Zdobunowie

Слідами Тадеуша Чацького

У подорожі до Кременця, яка відбулася 24 вересня, взяли участь учні та представники Культурно-просвітницького центру імені Тадеуша Чацького в Здолбунові.

і демократія». Вони навчалися писати проекти, працювати в команді та вдосконалювали свої комунікаційні й лідерські вміння. Слухачі школи підготували роботу, яка перемогла в конкурсі проектів колективів з України. Вона передбачала подорож до Кременця з елементами гри, відвідування пам'яток та знайомство з постаттю Тадеуша Чацького – патрона КПЦ.

Після приїзду до Кременця всі побували у відомому Кременецькому лицей, а директор КПЦ Олександр Радіца розповів про його засновників та історію. Через подвір'я колишнього лицю, де нині знаходяться середня школа та педагогічна академія, учні пройшли до пам'ятника Тадеушові Чацькому. Там діти почули розповідь про його життя, яку підготувала одна з учасниць школи лідера.

Згодом група відвідала Музей Юліуша Словацького, де довідалася про життя і творчість польського поета. Учасники подорожі ознайомилися з будинком сім'ї Словацьких. Слухаючи цікаві оповідки екскурсовода, вони перенеслися у своїй уяві в атмосферу XIX ст. У цей день вони також відвідали інші кременецькі пам'ятки, наприклад костел і гору Бону.

Вікторія РАДІЦА,
Культурно-просвітницький центр
імені Тадеуша Чацького в Здолбунові

Уранці 24 вересня 15-особова група дітей і дорослих вирушила в краєзнавчу подорож до Кременця. Поїздки провели в рамках проекту «Я – лідер». У ній взяли участь діти, котрі вивчають польську мову в КПЦ імені Тадеуша Чацького.

Улітку п'ять молодих лідерів з організації долучилися до «Школи полонійного лідера «Я – Лідер», яку організувала фундація «Свобода

Зобачzyć różne teatry

Na Festiwal «Мандрівний вішак» («Wędrawny wieszak») przyjechały do Łucka teatry z Gruzji, Litwy, Polski oraz Ukrainy. Polskimi akcentami na tej imprezie była sztuka Sławomira Mrożka «Na pełnym morzu» w wykonaniu teatru z Równego oraz «Hamlet» lalkarza Adama Walnego z Warszawy.

Teatr «Відсутність» з Рównego wystawił w Łucku dramat Sławomira Mrożka «Na pełnym morzu». Głównymi bohaterami tej sztuki pełnej absurdu są trzej rozbitkowie, którzy bez jedzenia dryfują na tratwie na pełnym morzu. Chcąc uratować się przed śmiercią głodową postanawiają, że jeden z nich zostanie posiłkiem dla dwóch pozostałych. Sposobem na wyłonienie ofiary mają być losowanie oraz wybory, ale gdy nie udaje się ani pierwsze, ani drugie, dwaj spośród nich próbują wyrzucić psychologiczną presję na trzeciego.

«Według nas ta sztuka jest aktualna, mimo że została napisana w 1961 r. Zauważyliśmy w niej wiele skojarzeń z dzisiejszą sytuacją na Ukrainie. Odnieśliśmy wrażenie, że Mrozek żyje wśród nas. Tak rozumiemy to, co wokół nas się dzieje, że nie sposób było nie zwrócić uwagi na tę sztukę» – powiedział reżyser teatru Jurij Paskar.

Po spektaklu widzowie zastanawiali się nad tym, co zobaczyli: «Myślałam, że go nie zjedzą», «Zjedzono go, bo był najsłabszy». «My rzeczywistość staraliśmy się podjąć kwestię tego, dlaczego jeden człowiek «je» drugiego. To oczywiście metafora, ale bardzo często w społeczeństwie «zjadamy ludzi». Gardzimy drugim człowiekiem, traktujemy z góry, sądząc, że stajemy się przez to silniejsi. Dlaczego w ogóle coś takiego jest możliwe w dzisiejszym świecie? Dlaczego jesteśmy agresywni wobec innych? Poruszyliśmy tę kwestię, chcąc pokazać ciemną stronę ludzkiej natury» – dzielił się swoimi rozważaniami Jurij Paskar.

Reżyser teatru «Відсутність» mówił także, że sztuka Sławomira Mrożka są popularne na scenach teatrów w Równem. Istniał nawet pomysł zorganizowania festiwalu poświęconego twórczości tego dramaturga. «Nasz teatr zaczynał swoją działalność od spektaklu «Second-hand» według sztuki Mrożka «Strip-tease». Jeden z naszych aktorów jest kierownikiem artystycznym teatru, który też wystawia «Strip-tease». Z kolei inny aktor był reżyserem sztuki «Karol». Poczuć absurdalności świata Mrożka jest nam bliskie» – powiedział twórca spektaklu.

Łucki pokaz sztuki «Na pełnym morzu» to właściwie premiera, ponieważ teatr wystawił ją dopiero po raz trzeci, ale po raz pierwszy w takiej grupie aktorskiej. Wcześniej spektakl był grany w teatrze, a podczas festiwalu wystawiono go w jednej z łuckich hal przemysłowych położonych niedaleko kolei. Jak podkreślił Jurij Paskar, do warunków trzeba było przyzwyczajać się już w trakcie przedstawienia.

W łuckim Zamku inaczej zabrzmiał szekspirowski «Hamlet» wystawiony przez lalkarza Adama Walnego, założyciela «Walny-Teatr» w Warszawie.

Lalka i Szekspir? «Ja jestem lalkarz, więc nie ruszam się ze sceny i na scenie bez przedmiotów. Są teksty literackie, które lalkę mają w swojej strukturze, bo lalka to jest relacja wertykalna: góra – dół, człowiek – lalka. Czy lalka będzie duża – nieważne, bo zawsze jest ktoś, kto nią porusza, więc to jest relacja wertykalna. A u Szekspira,

przynajmniej w «Hamlecie», ta relacja ojciec – syn jest podstawowa» – powiedział Adam Walny.

Podczas przedstawienia można było zauważyć wśród widzów, mimo późnej pory, sporo dzieci. Oglądały spektakl z ogromnym zaciekawieniem, pytały rodziców o to, co dzieje się na scenie, albo reagowały płaczem na stwierdzenie dorosłych, że muszą już iść do domu. Adam Walny na pytanie, dla jakiego odbiorcy przeznaczony jest ten spektakl, odpowiedział: «Ja nie robię przedstawienia dla widza w konkretnym wieku. Sztuka to jest sztuka, niestety trzeba się z tym pogodzić, że można jej nie rozumieć, nawet czasami jest to wskazane, żeby lepiej nie rozumieć, ale ją się odbiera i czuje».

Zapytany o to, jak często gra spektakle poza teatrem, odpowiedział, że 6–7 razy w miesiącu. Według Adama Walnego gra na ulicy leży w naturze teatru.

Teatralne festiwale poza teatrem nie są nowością, ale format zaproponowany przez łucki teatr «Harmyder» (główny organizator tej imprezy), kiedy spektakle są wystawiane w miejskiej przestrzeni, jest jedyny w swoim rodzaju na terenie Ukrainy. «We Lwowie odbywa się festiwal ulicznych teatrów. Część teatralną podobną do naszej ma «GogolFest» («GogolFest»). Festiwale muzyczne też zapraszają teatry. «Harmyder» np. brał udział w Festiwalu «Захід» («Zachód»), ale tam teatry występują na scenie» – powiedziała reżyserka teatru «Harmyder» Rusłana Porycka. Jedną z głównych osobliwości Festiwalu «Мандрівний вішак» to przystosowanie do nieteatralnych warunków.

Festiwal «Мандрівний вішак» odbył się w Łucku już po raz trzeci. Informację o udziale w tej imprezie organizatorzy chcą udostępnić jak największej liczbie teatrów. Wysyłają więc zaproszenia oraz podają ogłoszenia na różnych portalach na Ukrainie i za granicą. Teatry, które przystają na warunki festiwalu, zgłaszają się do udziału. W tym roku zgłosiło się 40 teatrów – poinformowała Rusłana Porycka. Obowiązkowy warunek – przysłanie wideo spektaklu. «My je przeglądamy i decydujemy, co chcemy pokazać na festiwalu. Chcieliśmy, aby mieszkańcy Łucka zobaczyli bardzo różne teatry, nie tylko to, co nam się podoba. Nie chcieliśmy także bardzo łatwych spektakli, klasycznych, bo coś takiego w Łucku można obejrzeć. Chodziło o to, żeby dać mieszkańcom miasta szansę na poznanie teatralnej różnorodności» – podkreśliła reżyserka teatru «Harmyder».

Natalia DENYSIUK

Побачити інший театр

Театри з Грузії, Литви, Польщі та України приїхали до Луцька на фестиваль «Мандрівний вішак». Польські акценти на ньому – п'єса Славоміра Мрожека «У відкритому морі» у виконанні рівненських театралів і «Гамлет» від лялькаря Адама Вального із Варшави.

Театральна лабораторія «Відсутність» із Рівного показала в Луцьку виставу за п'єсою польського драматурга Славоміра Мрожека «У відкритому морі». Головні герої цієї комедії на грані абсурду після того, як потонув їхній корабель, плывуть на плоті у відкритому морі. Роздумуючи про те, як можуть врятувати себе від голоду, приходять до висновку: «Нам доведеться з'їсти одного з нас...» Допомогти обрати жертву, яка врятує інших двох, мають жеребкування та вибори. Проте, коли ні одне, ні друге не вдається, двоє чоловіків починають морально тиснути на третього.

«П'єса видалася нам актуальною, хоча вона й написана в 1961 р. У цьому матеріалі ми побачили дуже багато паралелей із сьогоденніми подіями в Україні. Склалося враження, наче Мрожек – наш сучасник. Він настільки відчуває наш час і те, що в нас відбувається, що ми не могли не поставити цю п'єсу», – розповів режисер театру Юрій Паскар.

Після вистави вдалося почути роздуми глядачів про побачене: «А я думала, що його не з'їдять», «Його з'їли, бо він найслабший». «Ми дійсно намагалися порушити питання, чому одна людина їсть іншу? Це метафора, але дуже часто в суспільстві ми з'їдаємо людей, бо ставимося зверхньо до інших, вважаємо, що від цього станемо сильніші. Чому взагалі таке можливе з сучасною людиною? Чому ми ставимося агресивно до інших? Ми спробували підняти це питання, показати темну сторону людської природи», – поділився думками Юрій Паскар.

Режисер театру «Відсутність» розповів також, що п'єси Славоміра Мрожека популярні в театрах Рівного. Місцеві театралі мали навіть ідею зробити фестиваль, присвячений йому. «Наша лабораторія починалася з вистави «Секон-хенд» за п'єсою Мрожека «Стриптиз». Ще один наш актор – художній керівник іншого колективу, який теж ставить «Стриптиз». Інший актор як режисер ставив п'єсу «Кароль». Нам близьке Мрожекове відчуття абсурдності світу», – зазначив режисер.

Вистава «У відкритому морі» – це, по суті, прем'єрний показ, оскільки театр ставив її лише втретє, а в такому акторському складі вперше. До того ж раніше її можна було побачити лише в камерній залі, а фестивальний показ відбувся в одному з луцьких промислових приміщень неподалік залізниці. Як зауважив Юрій Паскар, до умов показу довелося адаптуватися вже на місці.

У Луцькому замку по-іншому для лучан та гостей фестивалю зазвучав ляльковий «Гамлет» у виконанні Адама Вального, засновника театру «Walny-Teatr» із Варшави.

Лялька і Шекспір? «Я лялькар і не рухаюся на сцені без предметів. Є літературні тексти, які мають ляльку у своїй структурі, бо вона відображає вертикальний зв'язок: гора – низ, людина – лялька. Чи лялька велика, неважли-

во. Завжди є той, хто нею керує, тобто існує вертикальний зв'язок. А в Шекспіра, принаймні в «Гамлеті», зв'язок «батько – син» основний», – сказав Адам Вальний.

Серед глядачів вистави було багато дітей, незважаючи на пізній пору. Дворічна дитина із величезним зацікавленням дивилася на сцену. Трирічний хлопчик увесь час питав тата про те, що діється на сцені, а тато йому пояснював, хоч і підкреслював, що не знає польської мови, тому й сам не все розуміє. Коли сказав, що пізно й вони мають йти додому, дитина голосно заплакала і благала залишитися ще хоча б на трішки. Після спектаклю восьмирічний хлопчик розпитував маму про цю виставу, і вона турботливо відповідала. Я запитала Адама Вального, на якого глядача розрахований цей спектакль. «Я не роблю вистав для глядача конкретного віку. Мистецтво є мистецтвом. На жаль, потрібно змиритися з тим, що його можна не розуміти, навіть інколи краще його не розуміти. Але людина його сприймає й відчуває», – підкреслив лялькар.

На запитання про те, як часто він ставить спектаклі поза театром, відповів, що 6–7 разів протягом місяця. На думку Адама Вального, гра на вулиці передбачена природою театру.

Театральні фестивалі поза театром не новинка, проте формат, запропонований театром-студією «Гармидер», коли вистави показують на різних майданчиках у всьому місті, єдиний такий в Україні. «У Львові проводять фестивалі вуличних театрів. Є велика театральна частина на «GogolFest», подібна до нашого фестивалю. Музичні фестивалі теж мають театральні частини. «Гармидер», наприклад, виступав на фестивалі «Захід», але це інший формат, бо там монтується сцена», – розповіла режисер «Гармидеру» Руслана Порицька. Одна з основних особливостей «Мандрівного вішак» – пристосування до нетеатральних приміщень.

Фестиваль «Мандрівний вішак» у Луцьку проводять уже втретє. Інформацією про можливість участі у ньому організатори намагаються охопити широкий спектр театрив, розсилаючи запрошення та розміщуючи оголошення про конкурс на різних порталах в Україні та за кордоном. Театри, які приймають умови фестивалю, присилають зголошення. Їх, як повідомила Руслана Порицька, цього року було близько 40. Обов'язкова умова – прислати відео вистави. «Ми їх переглядаємо й визначаємо, що хочемо показати на фестивалі. Нам хотілося, щоб лучани побачили дуже різний театр, ми абстрагувалися від своїх вподобань та смаків. Ще ми не хотіли дуже легких спектаклів, дуже класичних, бо такі спектаклі лучани можуть бачити в місті. Ми прагнули привезти щось таке, чого в іншому місці їм не вдасться побачити, дати їм шанс побачити інший театр», – підкреслила режисер «Гармидеру».

Наталія ДЕНИСЮК

Волинську обласну психіатричну лікарню № 2 можуть перенести із замку Радзивілів в Олиці, якщо вдасться залучити інвестора та знайти інше приміщення в селищі.

.....

Wołyński Obwodowy Szpital Psychiatryczny nr 2, który mieści się w Zamku Radziwiłłów w Olyce, może się przeprowadzić, jeżeli znajdzie się inwestor i odpowiedni lokal na terenie wsi.

Цього літа на Волині повністю висохло озеро Нечимне. Саме урочище Нечимне, зокрема одоименне озеро, у своїй драмі-феєрії «Лісова пісня» описала Леся Українка.

.....

Tego lata na Wołyniu wyschło jezioro Nieczymne. Uroczysko Nieczymne, wraz z jeziorem o takiej samej nazwie, zostało opisane przez Łesią Ukrainkę w dramacie-feerii «Pieśń lasu».

Na konserwację i początkowe zberigannia виявленого рік тому на Волині в Стиру унікального човна XIV ст. у місцевої влади немає коштів. Експерти зазначають, що на перший час потрібно приблизно 300 тис. грн.

.....

W zeszłym roku w rzece Styr odnaleziono unikatową łódź z XIV wieku. Według ekspertów, dla konserwacji i utrzymania zabytku potrzebne jest 300 tys. hrywien, których władze miejskie obecnie nie mają.

Працівники патрульної поліції Луцька за 10 місяців роботи затримали майже 1 тис. п'яних водіїв.

.....

W ciągu 10 miesięcy łucka policja zatrzymała prawie 1 tys. nietrzeźwych kierowców.

Поблизу Луцька в рамках «Садового фестивалю» п'ять ландшафтних дизайнерів створили оригінальні міні-сади.

.....

W ramach «Festiwalu ogrodnictwa» pięciu projektantów stworzyło oryginalne mini-ogrody w okolicach Łucka.

Музей старих (до 1995 р. випуску) дитячих іграшок незабаром відкриють у Луцьку.

.....

W Łucku niebawem zostanie otwarte Muzeum Starych Zabawek (wyprodukowanych przed 1995 r.).

Jubileuszowe spotkanie z polską piosenką poetycką

Ювілейна зустріч із польською поетичною піснею

Jubileuszowe spotkanie w Kowlu z polską piosenką poetycką zgromadziło uczestników z Krzemieńca, Tarnopola, Równego, Dubna, Maniewicz, Łucka, Lubomla, z Woli Uhruskiej (po raz pierwszy z Polski) i oczywiście z Kowla.

Konkurs stał na wysokim poziomie, uczestnicy byli bardzo dobrze przygotowani i przekazywali swoje emocje ubrane w teksty różnych twórców tekstów i muzyków.

Widzowie mogli usłyszeć m.in. takie piosenki – klasyki poezji śpiewanej: «Tańczące Eurydyki», «Nie żałuję», «Jeżeli miłość jest», «Opadły mgły, nowy dzień wstaje», «Nic dwa razy», «Mury», «Tolerancja».

Konkurs trwał dwie i pół godziny, potem Jury w składzie pięcioosobowym udało się na naradę, a uczestnicy i opiekunowie mieli okazję przy kanapkach, słodczykach, kawie i herbacie porozmawiać ze znajomymi, nawiązać nowe kontakty z uczestnikami z różnych miast, zrobić zdjęcia.

Na koniec wręczone zostały nagrody: koszulki z napisem: «Piąty Konkurs Polskiej Poezji Śpiewanej w Kowlu 2016» w

języku polskim i ukraińskim, torby, płyty polskich piosenkarzy z serii Złota Kolekcja, książki, słodczyki, bidony do picia.

Projekt po raz kolejny jest dofinansowywany przez Konsulat RP w Łucku. Szczególne podziękowanie należy się p. Konsul Elżbiecie Zielińskiej za pieczę nad całością, zamówienie i zakup oryginalnych koszulek i nagród w Polsce, udział w Jury jako gość honorowy.

Na scenografię i wyżywienie uczestników zostały przeznaczone środki z projektu «Biało-czerwone ABC» – Program rozwoju edukacji polskiej na Ukrainie. Uczestnikom zostały także zwrócone koszty dojazdu tam i z powrotem.

Najważniejsze jednak jest to, że po raz kolejny polska piosenka miała swoje święto na Wołyniu. Już po raz piąty.

Wiesław PISARSKI,
nauczyciel skierowany do Kowla
przez ORPEG
Foto: Elżbieta ZIELIŃSKA

Ювілейна зустріч у Ковелі з польською поетичною піснею збила учасників із Кременця, Тернополя, Рівного, Дубна, Маневичів, Луцька, Любомля, Волі Угурської (перший польський учасник з Польщі) і, звичайно, Ковеля.

Konkurs відбувся на високому рівні, учасники дуже добре підготувалися та представили свої переживання, викликані текстами різних авторів і музикантів.

Глядачі мали змогу почути таку класику співаної поезії, як, наприклад, «Tańczące Eurydyki», «Nie żałuję», «Jeżeli miłość jest», «Opadły mgły, nowy dzień wstaje», «Nic dwa razy», «Mury», «Tolerancja».

Konkurs trивав дві з половиною години, потім журі в складі п'яти осіб вирушило на нараду, а учасники та керівники мали можливість за кавою й чаєм із бутербродами та солодощами поспілкуватися зі знайомими, зав'язати нові контакти з гостями з різних міст, сфотографуватися.

У кінці вручили нагороди: футболки з написом «П'ятий конкурс Польської співаної поезії в Ковелі – 2016» поль-

ською та українськими мовами, сумки, диски польських співаків із серії «Золота колекція», книги, солодощі, пляшки для напоїв.

Проект вкотре співфінансує Генеральне консульство Польщі в Луцьку. Подяка – консулу належить консулу Ельжбеті Зелінській за допомогу, заохочення та придбання оригінальних футболки і нагород у Польщі, а також за членство в журі.

На підготовку сцени та почастинок учасників виділили кошти з проекту «Біло-червоне ABC» – Програми розвитку польської освіти в Україні. Учасникам також відшкодували витрати на квитки.

Найважливіше, однак, те, що польська пісня вже вп'яте мала своє свято на Волині.

Веслав ПИСАРСЬКИЙ,
учитель, скерований у Ковель
організацією ORPEG
Фото: Ельжбета ЗЕЛІНСЬКА

Krzemienieckie artystyczne impresje

Jeszcze w okresie rozkwitu życia oświatowego w Krzemieńcu za czasów działalności Liceum Wołyńskiego, nazywano nasze tereny «Wołyńską Szwajcarią» z powodu piękna widoków, jakie otwierały się przed oczami przybysza wędrującego po okolicznych wzniesieniach.

Niemniej interesujące były też unikatowe zabudowania przy krętych uliczkach jak i przy jedynej głównej ulicy miasta. W malarskim środowisku mówiono, że siedząc przed sztalugą, można tu malować piękne widoki na wszystkie cztery strony świata. Nieomijany był Krzemieniec też i przez znanych artystów-fotografików. Widoki naszego miasta w 30-tych latach XX wieku uwiecznił mistrz fotografii, Jan Bułhak, a jego uczeń Henryk Hermanowicz, późniejszy artysta europejskiej sławy, prowadził laboratorium i pracownię fotograficzną przy Liceum Krzemienieckim. Jego doskonałe artystyczne ujęcia zakątków miasta i okolic do dzisiaj podziwiamy w wydanym albumie fotograficznym, teraz rarytasie, pod tytułem «Miasto Wielkiej Tęsknoty». W okresie międzywojennym na artystycznych wystawach, co dziesiąte nagrodzone zdjęcie pochodziło z Krzemienia.

Tradycje utrwalania piękna «Wołyńskiej Szwajcarii» dzielnie wspierała dyrekcja Liceum Krzemienieckiego. W latach 30-tych zostały zorganizowane Wakacyjne Ogniska Muzyczne i Malarskie jako zachęta do spotkań artystów w twórczym środowisku, na bazie piękna natury oraz wszechstronnych świadczeń infrastruktury. Wtedy zbierało się tu wspaniałe towarzystwo. Artyści muzykowali, malowali i konferowali przez cały pracowity letni miesiąc. A potem cała Polska oglądała na wystawach piękno krzemienieckich widoków. Było – ale nie minęło! Bo czar Krzemienia to pojęcie niematerialne, żyje dzięki wzniosłym odruchom w duszach utalentowanych ludzi każdego pokolenia. Słusznie mówią, że miastem włada Genius loci, дарując mu utalentowanych w sztuce poezji, muzyki, malarstwa artystów, których twórczość wzbogaca duchowe życie współczesnych i przyszłych pokoleń.

Te wstępne rozważania czas zbliżyć do rzeczywistości, bo nie sposób oderwać się myślami od niedawnych spotkań naukowców na międzynarodowej konferencji «Dialog dwóch kultur», w ramach której odbyło kilka wspaniałych artystycznych intermezzo i w tym wystawa pt. «Krzemieniec – miasto Juliusza Słowackiego w malarstwie Mikołaja Pazizina». Została ona uznana za ważne wydarzenie w artystycznym życiu miasta. Mistrz pędzla zaaranżował w sali wystawowej Muzeum Krajoznawczego ponad 40 obrazów z różnych lat, na których oglądamy znane mieszkańcom widoki charakterystycznych obiektów,

zabytkowe zabudowania i szkice krajobrazów. W każdym z obrazów odczytujemy zarówno doskonałość artystyczną jak i zamiłowanie do każdego obiektu utrwalonego na płótnie. A całość – to prawdziwa naoczna inwentaryzacja zabytkowych obiektów architektonicznych, sprzed 100 lat w Krzemieńcu, z których duża część obecnie już nie istnieje. Dzięki Artystcie, miasto ma możliwość retrospektywnego spojrzenia na własną historię. Poza tym, wystawa w takiej objętości – to unikatowe zjawisko, tym bardziej, że wystawiona została tylko część krzemienieckiej kolekcji Artysty. Nic dziwnego – pracowitość Pana Mikołaja – to niby cały zespół malarzy w jednej osobie. Wypada także wspomnieć, że został on uhonorowany odznaczeniem «Zasłużony Artysta Malarz Ukrainy», a za stałe zaangażowanie w kulturę malarską Polski, za udział w 80-ciu zarówno wspólnych jak i indywidualnych wystawach w Polsce i w różnych plenerach artystycznych został wyróżniony odznaczeniem «Zasłużony dla Kultury Polskiej». Jego obrazy zdobią salony różnych krajów Europy. Cieszymy się i poczytujemy sobie za zaszczyt przywiązanie tak wybitnego Artysty do prowincjonalnego Krzemienia. Jesteśmy dumni z jego pracy, a po cichu mówimy sobie: «A jednak warty jest czar Krzemienia pędzla dobrego malarza».

Mikołaj Pazizin to osoba bardzo dobrze zorganizowana i z inicjatywą. Już od kilku lat nosi się z ideą odrodzenia kulturowych inicjatyw minionych lat – Plenerów Malarskich w Krzemieńcu, na wzór tych wspomnianych – Wakacyjnych Ognisk Malarskich. Byłaby to akcja na skalę Ukrainy, obok już znanego i uznanego w kulturze Kraju «Dialogu...». Popierają tę inicjatywę również członkowie miejscowego malarskiego zespołu «Hładuszczyk». Zrealizowanie takiego projektu podniosłoby prestiż Krzemienia i spowodowałoby większe zainteresowanie tym magicznym miejscem wśród artystów. Ale, jak to zwykle u nas bywa, czekamy z realizacją tego projektu zbyt długo. A szkoda, bo czas też wiele waży.

Jadwiga GUSŁAWSKA, Krzemieniec
Foto: 1. Widok na miasto z góry Wołowicy.
2. Wejście do kościoła licealnego (soboru Przemienienia Pańskiego)

Кременецькі мистецькі імпресії

Ще в період розквіту освітнього життя в Кременці, в часи діяльності Волинського ліцею, через прекрасні краєвиди, які відкривалися перед очима мандрівника, що подорожував довколишніми пагорбами, наші землі називали Волинською Швейцарією.

Не менш цікавою була також унікальна забудова як звивистих вулиць, так і єдиної головної вулиці міста. У мистецьких колах говорили, що, сидячи за мольбертом, тут можна малювати прекрасні краєвиди на всі чотири сторони світу. Не оминали Кременець також відомі митці-фотографи. Пейзажі нашого міста в 30-ті рр. XX ст. увічнив майстер фотографії Ян Булгак, а його учень Генрик Германович, який згодом здобув європейську славу, очолював лабораторію і фотостудію при Кременецькому ліцеї. Його довершеними художніми кадрами різних куточків міста та околиць ми дотепер милуємося в раритетному вже фотоальбомі, виданому під назвою «Miasto Wielkiej Tęsknoty» («Місто великої туги»). У міжвоєнний період на мистецьких виставках кожна десята нагороджена фотографія походила з Кременця.

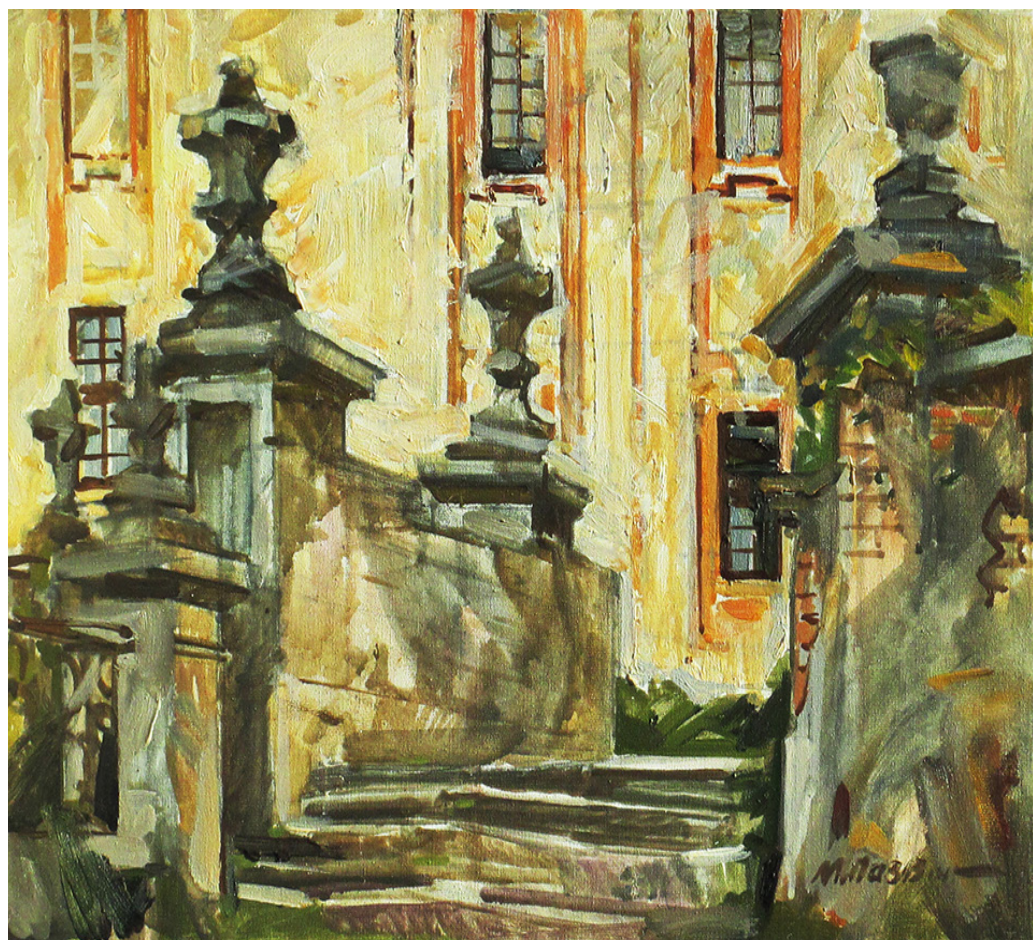
Традиції увічнення краси Волинської Швейцарії самовіддано підтримувала дирекція Кременецького ліцею. У 30-х рр. у Кременці організували Літні музичні та художні вогнища, щоб заохотити митців до зустрічей у творчому середовищі, на лоні прекрасної природи і різноманітних новацій в інфраструктурі. Тоді тут збиралося прекрасне товариство. Митці інтенсивно займалися музикою, живописом, обмінювалися поглядами протягом цілого літнього місяця. А потім уся Польща милувалася на виставках красою кременецьких краєвидів. Це було, але не минуло! Бо чари Кременця – поняття нематеріальне, яке живе завдяки піднесенню відголосам у душах талановитих людей кожного покоління. Справедливо кажуть, що містом володіє Genius loci (з лат. геній, дух-покровитель місця), даруючи йому талановитих митців у галузі поезії, музики, живопису, творчість яких збагачує духовне життя сучасного й майбутніх поколінь.

Ці мої роздуми час наблизити до реальності, тому що неможливо відірватися думками від недавніх зустрічей науковців на міжнародній конференції «Диалог двух культур», у рамках якої відбулося кілька прекрасних мистецьких заходів, зокрема й виставка «Кременець – місто Юліуша Словацького в живописі Миколи Пазизіна». Її вважають важливою подією в мистецькому житті міста. Майстер пензля розмістив у виставковому залі Кременецького районного краєзнавчого музею більше 40 картин, написаних у різні роки. На них ми

помічаємо нерозривно пов'язані з Кременцем усім відомі об'єкти, пам'ятки архітектури та пейзажі. У кожній із картин бачимо як художню довершеність, так і замилювання кожним об'єктом, увічненням на полотні. Уся виставка – це справжня наочна інвентаризація історичних архітектурних споруд столітньої давності у Кременці, багато з яких сьогодні вже не існує. Завдяки художнику місто має можливість поглянути на власну історію з ретроспективи. Крім того, виставка в такому обсязі – це унікальне явище, тим більше, що в музеї представили тільки частину кременецької колекції художника. Нічого дивного, адже Микола Пазизін настільки працьовитий, що над роботою, проробленою ним, міг би працювати цілий колектив художників. Потрібно також зазначити, що митець удостоєний відзнаки «Заслужений художник України», а за постійну активність у культурі Польщі, за участь у 80 спільних та індивідуальних виставках, а також різних мистецьких заходах, що відбувалися в Польщі, його нагородили відзнакою «За заслуги перед польською культурою». Його картини прикрашають зали різних європейських країн. Ми радіємо та маємо за честь те, що такий видатний художник пов'язаний із провінційним Кременцем. Пишаємося його творами, а про себе говоримо: «Чари Кременця варті пензля доброго художника».

Микола Пазизін – це людина дуже добре організована та ініціативна. Уже кілька років він виношує ідею відродження культурних ініціатив минулих років – мистецьких плєнерів у Кременці на зразок згаданих вище Літніх художніх вогнищ. Це мала би бути акція всеукраїнського масштабу, на додачу до вже відомого й визнаного в середовищі культури «Диалогу...» Цю ініціативу підтримують члени місцевого художнього колективу «Гладушич». Реалізація такого проекту підняла би престиж Кременця і спричинила би більше зацікавлення митців цим магнічним місцем. Але, як це зазвичай у нас буває, занадто довго ми чекаємо реалізації цього проекту. А шкода, бо час також багато значить.

Ядвіга ГУСЛАВЬСКА, Кременець
Фото: 1. Вид на місто з гори Воłowичі.
2. Вхід до ліцеального костелу (нині собор Преображення Господнього в Кременці).

Teatr eksperymentalny: próby w Równem

Експериментальний театр: репетиції в Рівному

Po pierwszych przygotowaniach w swoich szkołach uczestnicy projektu «Teatr eksperymentalny Kowel–Równe» 1 października spotkali się w Równem.

Учасники проекту «Експериментальний театр Ковель–Рівне» після попередньої підготовки у своїх школах зустрілися в Рівному.

Najpierw w siedzibie Ukraińsko-Polskiego Sojuszu im. Tomasza Padury uczniowie wzięli udział w zabawach integracyjnych prowadzonych przez Ewę Mańkowską i Wiesława Pisarskiego. Wszyscy podpisali kontrakt zobowiązujący do systematycznego udziału w całym projekcie. Następnie gospodarze zabrali swoich gości na spacer po mieście.

Najważniejsze trzy godziny dnia uczestnicy projektu spędzili na scenie Narodowego Uniwersytetu Gospodarki Wodnej i Zarządzania Zasobami Naturalnymi. Tutaj miała miejsce próba czytania scenariusza, podział ról oraz śpiewanie piosenek po polsku i po ukraińsku, ponieważ twórcy projektu postanowili także włączyć się do obchodów Polonijnego Dnia Dwujęzyczności – święta polskiego języka poza granicami Polski.

Spotkanie zakończyło się zabawami ruchowymi na scenie i zrobieniem wspólnych fotografii. Uczestnicy powiedzieli także, co im się podobało, a co nie, czego było za mało, a czego za dużo.

Teraz wszyscy mają uczyć się swoich ról, myśleć o swoim wkładzie w spektakl, szukać piosenek polskich ilustrujących swoje przeżycia. Następne spotkanie odbędzie się w Kowlu 16 października.

Wiesław PISARSKI,
nauczyciel skierowany do Kowla przez ORPEG

1 жовтня Ева Маньковська та Веслав Пісарський провели для учнів інтеграційні ігри. Зустріч відбулася в приміщенні Українсько-польського союзу імені Томаша Падури. Учасники проекту підписали договір, зобов'язавшись систематично брати участь у всіх заходах. Потім господарі запросили своїх гостей прогулятися містом.

Протягом трьох годин учні проводили репетицію на сцені Національного університету водного господарства та природокористування. Вони читали сценарій, розподіляли ролі та співали пісні польською й українською мовами, оскільки ініціатори проекту вирішили також приєднатися до відзначення полонійного Дня двомовності – свята польської мови за межами країни.

На завершення зустрічі організували спільні забави на сцені. Учні сфотографувалися та обговорили те, що їм сподобалося, а що ні, чого було недостатньо, а чого занадто багато.

Учасники проекту отримали завдання розучувати свої ролі, обмірковувати внесок у спектакль, шукати польські пісні для ілюстрації своїх переживань. Наступна зустріч відбудеться в Ковелі 16 жовтня.

Веслав ПІСАРСЬКИЙ,
учитель, скерований у Ковель організацією ORPEG

У Рівному відбудеться поетичний марафон

10 листопада о 15 год. розпочнеться поетичний марафон «Поезія польських авторів минулого та сьогодення», присвячений Дню Незалежності Польщі. Конкурс пройде в Рівненській обласній бібліотеці.

Під час марафону декламуватимуть вірші, розігруватимуть цікаві призи, зокрема книги з автографами письменників. До участі запрошують усіх поціновувачів поезії польських авторів. Охочі мають надіслати до 5 листопада заявку на адресу: library@libr.rv.ua або yaroslavkovalchuk@mail.ua. Також можна звернутися за телефоном: 050 150 72 44.

Організатори: Культурно-просвітницький центр імені Томаша Оскара Сосновського та Рівненська обласна наукова бібліотека.

BM

P-DKF w Łucku

W Łucku powstał projekt pod nazwą Polski Dyskusyjny Klub Filmowy. Było to możliwe dzięki uprzejmości pani Ludmiły Stasiuk, dyrektora Wołyńskiej Obwodowej Biblioteki Naukowej im. Oleny Pciłki.

Do uczestnictwa zapraszamy osoby interesujące się językiem, kulturą i historią Polski.

Planowane są spotkania prezentujące dorobek polskich twórców filmowych, projekcje filmów, spotkania z twórcami filmowymi z Polski i Ukrainy, a także inne wspólne działania w zakresie popularyzacji polskiej sztuki filmowej.

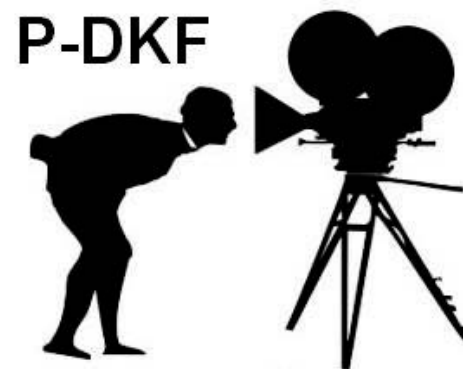
Szczególnie zapraszamy te osoby, które nie miały dotychczas okazji bliższego zapoznania się z polskim kinem.

Koordynatorzy projektu:

Marek Wróblewski – nauczyciel skierowany do pracy na Ukrainie przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą w Warszawie.

Olga Kyrychenko – kierownik działu międzynarodowego w Bibliotece im. Oleny Pciłki w Łucku.

Marek WRÓBLEWSKI,
nauczyciel skierowany do Łucka i Kowla przez ORPEG

P-DKF

Wołyńska Biblioteka Naukowa im. Oleny Pciłki

Ul. Chopina, 11

20 października 2016

Godz. 17:00

1. Spotkanie Inauguracyjne

2. Projekcja filmu «W pustyni i w puszczy»

W Łucku dubbingowano film Tony'ego Palmera

У Луцьку дублювали фільми Тоні Палмера

Зwieńczeniem wizyty na Ukrainie i w Polsce Tony'ego Palmera, wybitnego brytyjskiego reżysera, stała się światowa premiera filmu «The Beatles and World War II» w Zamościu.

Світова прем'єра документального фільму Тоні Палмера «Бітлз» і Друга світова війна» у Замості завершила програму візиту видатного британського режисера до України та Польщі.

W środę 5 października zakończyła się nasza wspólna z nim podróż. Trasa, którą pokonaliśmy wyniosła 1500 km, a wiodła przez Przysuchę, Warszawę, Lublin (Majdanek), Łuck, Uściług i Zamość. Towarzyszyli nam piloci: student drugiego roku Akademii Muzycznej w Gdańsku Paweł Buc-ki i jego ojciec Janusz.

Do spotkania z Tonym Palmerem, honorowym gościem XIII Festiwalu Muzycznego «Strawiński i Ukraina», we Wschodnioeuropejskim Uniwersytecie Narodowym imienia Łesi Ukrainki przygotowywano się od dawna. Pod kierownictwem Iryny Biskub przetłumaczono z języka angielskiego na ukraiński scenariusze filmów retrospektywnych «Od Strawińskiego do The Beatles: muzyka XX w. w filmach Tony'ego Palmera». Taras Swatula reżyser dźwiękowy z Telewizji Wołyńskiej, zgromadził grupę fachowców do dubbingowania w języku ukraińskim trzech filmów Palmera z muzyką Leonarda Cohena, Siergieja Rachmaninowa, Michaela Oldfielda. Pokaz najnowszego filmu Tony'ego Palmera «The Beatles and World War II» w Wołyńskim Obwodowym Teatrze Lalek w wersji oryginalnej stało się wydarzeniem Roku Języka Angielskiego na Ukrainie.

«Muzyka, która pochodzi z serca, znajdzie drogę do innego serca» – te słowa klasyka nie straciły na swojej aktualności także w obecnej sytuacji, ponieważ muzykę «The Beatles» wykonywali też inni słynni artyści. W połączeniu z kroniką okresu II wojny światowej reżyser osiągnął niezwykle efekty, które osiągnęły apogeum w momencie, gdy na tle walk o Stalingrad zabrzmiała muzyka Dmytrija Szostakowicza.

Pierwsza wersja filmu nie została pokazana publiczności, ale jedyna kopia nagrania trafiła do rąk Tony'ego Palmera z archiwum Brytyjskiego Instytutu Filmowego. W nowej redakcji ten film zajmuje najwyższą pozycję na liście najbardziej popularnych filmów USA.

Reżyserowi udało się zainteresować obrazem młode pokolenie, o czym mogła świadczyć cie-

kawa dyskusja z widzami po obejrzeniu filmu w Zamościu. Przesłanie reżysera miało nie tylko symboliczną wymowę. Bo cóż można sądzić o «partnerach tyranii» – od Hitlera do Putina i al-Asada?

Wasył WORON,
dyrektor artystyczny Festiwalu «Strawiński i Ukraina»

У середу, 5 жовтня, завершилася наша подорож за маршрутом: Пшисуха–Варшава–Люблін–Луцьк–Устиług–Замость–Люблін (Майданек)–Варшава–Пшисуха. Разом із Тоні Палмером, нашим британським гостем, ми подолали 1500 км. Нас супроводжували пілоти: студент другого курсу Музичної академії у Гданську Павел Буцький і його батько Януш.

До зустрічі Тоні Палмера, почесного гостя XIII музичного фестивалю «Стравінський та

Україна», у Східноєвропейському національному університету імені Лесі Українки готувалися завчасу. Під керівництвом Ірини Біскуб перекладали з англійської українською мовою сценарії фільмів для ретроспективи «Від Стравінського до «Бітлз»: музика XX ст. у фільмах Тоні Палмера». На Волинському телебаченні звукорежисер Тарас Сватула зібрав команду професіоналів для дублювання українською трьох фільмів Палмера під музику Леонарда Коена, Сєргєя Рахманінова, Майкла Олдфілда. Показ у Волинському обласному театрі ляльок найновішого фільму Тоні Палмера «Бітлз» і Друга світова війна» в оригінальній версії став подією Року англійської мови в Україні.

«Музыка, що йде від серця, знайде шлях до іншого серця» – це висловлювання знаменитого класика не втратило актуальності і в цій ситуації, адже музику «Бітлз» виконували інші знамениті виконавці. У поєднанні з хронікальними матеріалами періоду минулої війни режисер досяг неймовірного ефекту, який сягнув піку, коли на тлі боїв за Сталінград зазвучала музика Дмитра Шостаковича.

Першу версію фільму не випустили у прокат, але єдина копія забракованої стрічки потрапила до рук Тоні Палмера з британського кіноархіву. У новій редакції вона очолює список найпопулярніших фільмів у США.

Режисерів вдалося «освіжити пам'ять» молодого покоління, тому перегляд фільму в Замості завершила тривала дискусія з юними глядачами. Вони зрозуміли суть гуманістичного послання режисера, який від імені їхніх ровесників засуджував «партнерів у тиранії» – від Гітлера до Путіна й Асада.

Василь ВОРОН,
художній керівник фестивалю «Стравінський та Україна»

Przekrój ukraińskiej sztuki współczesnej w Lublinie

Зріз сучасного українського мистецтва в Любліні

W Centrum Spotkania Kultur do 30 października otwarta jest wystawa pt. «Ukrajins'kyj Zriz: Przeobrażenia».

W przestrzeniach CSK można podziwiać obszerną i reprezentatywną wystawę ukraińskiej sztuki współczesnej – malarstwo, rzeźbę, instalację, performance oraz sztukę mediów cyfrowych prezentuje kilkudziesięciu artystów z całej Ukrainy.

Ekspozycja podejmuje próbę pokazania sztuki ukraińskiej wobec czasu wojny i zmiany, poruszając takie tematy, jak: niepewność, niemoc, niepokój, migracja, tożsamość, czy śmierć.

W dniach: 16 i 23 października będzie miało miejsce oprowadzanie kuratorskie po ekspozycji. Z kolei 27 października odbędzie się performance towarzyszący wystawie, w wykonaniu Volodymyra Kaufmana, Antona Saienko, Yaryny Shumskiej oraz Volodymyra Topiy.

«Performance na Ukrainie wykorzystywany jest przez artystów różnych pokoleń i rodzajów sztuki, będąc łącznikiem pomiędzy tradycyjnymi strategiami artystycznymi a nowymi mediami» – wraz z którymi stał się symbolem przemian sztuki ukraińskiej – twierdzą organizatorzy.

«Ukrajins'kyj Zriz: Przeobrażenia III Triennale Ukraińskiej Sztuki Współczesnej», to druga odsłona wydarzenia, które pierwotnie miało miejsce w ramach programu Wrocław-Lwów Europejska Stolica Kultury.

Wstęp na wszystkie wydarzenia jest wolny. Na oprowadzanie kuratorskie obowiązują wcześniejsze zapisy.

Opr. na podstawie: Dziennik Wschodni
Tłumaczenie na język ukraiński: Monitor Info

У Центрі зустрічі культур у Любліні до 30 жовтня діє виставка «Український зріз: переТВОРЕННЯ».

У Центрі зустрічі культур можна оцінити виставку, яка представляє широкий спектр сучасного українського мистецтва: живопис, скульптуру, інсталяції, перформанси і мистецтво цифрових засобів. У Любліні експонують твори кількох десятків митців з усієї України.

Ця виставка – це спроба показати українське мистецтво під час війни та змін. Вона порушує такі проблеми, як невпевненість, безсилля, неспокій, міграція, ментальність і смерть.

16 і 23 жовтня її можна буде переглянути в супроводі екскурсовода. 27 жовтня в рамках виставки відбудеться перформанс у виконанні Володимира Кауфмана, Антона Саєнка, Ярини Шумської та Володимира Топія.

«Перформанс в Україні використовується митцями різних поколінь і напрямків та поєднує традиційні стратегії з новими медіа, завдяки чому він став символом змін в українському мистецтві», – стверджують організатори.

«Український зріз: переТВОРЕННЯ – III триєнале українського сучасного мистецтва» – це другий показ виставки. Вперше її можна було оглянути в рамках програми «Вроцлав-Львів. Європейська столиця культури».

Вхід на всі події безкоштовний. Послуги екскурсовода необхідно замовляти попередньо.

За матеріалами: Dziennik Wschodni
Переклад українською: Monitor Info

Informacje Lubelskie

■ «Wolność ocalona. Chrześcijańskie światło na ludzkich drogach» – pod takim hasłem, w dniach 13–16 października na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim odbędzie się V Kongres Kultury Chrześcijańskiej. Stanie się on okazją do inauguracji obchodów 100-lecia KUL-u – najstarszej uczelni Lublina. W tej międzynarodowej debacie zapowiedzieli swój udział m.in. przewodniczący Papieskiej Rady Kultury, kardynał Gianfranco Ravasi, ksiądz profesor Michał Heller i Krzysztof Penderecki, który otrzyma od uczelni zaszczytny tytuł doktora honoris causa.

■ Ponad 21 tys. studentów pierwszego roku rozpoczęło naukę w Lublinie w nowym roku akademickim. W minionym roku liczba «pierwszorzeczniaków» była minimalnie wyższa, a ogółem we wszystkich lubelskich uczelniach studiowało 70 tys. osób. Jednak w okresie minionych ośmiu lat, ubyłoby blisko 8 tys. studentów. Główny powód to niż demograficzny. O tym, że Lublin jest nadal miastem studenckim, świadczy wzmożony ruch w mieście od 1 października. W domach akademickich mieszka 5 tys. studentów, reszta przyjeżdżających na tak zwanych stancjach prywatnych. Jedno miejsce kosztuje od 270 złotych w trzypokojowym pokoju akademika do 800 złotych na prywatnej stancji w mieście.

■ Polska armia zrezygnowała z zakupu śmigłowców «Caracal» spółki francusko-włoskiej. Polska miała kupić 50 helikopterów wielozadaniowych Caracal za 13,5 mld zł. Obecnie trwają rozmowy MON z krajowymi dostawcami nt. zakupu śmigłowców jeszcze w tym roku. W grę wchodzi PZL-Świdnik S.A., należący do włosko-brytyjskiej AgustaWestland oraz PZL-Mielec Sp. z o.o., której właścicielem jest amerykański Sikorsky Aircraft Corporation.

■ Od 2017 r. w Lubelskiem, a także w całym kraju, wzrosną ceny wody. Nowe przepisy (wymóg UE) podnoszą stawki za pobieranie wody ze środowiska, nawet o 15 proc.

■ 6 milionów złotych warty jest rezonans magnetyczny, jaki Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy na czele z Jerzym Owsiakiem ufundowała Uniwersyteckiemu Szpitalowi Dziecięcemu w Lublinie. Dzięki nowoczesnemu sprzętowi lekarze będą mogli na miejscu wykonywać pełny profil badań m.in. układu nerwowego, ortopedycznych czy funkcjonalne badanie mózgu.

■ Od czasu do czasu w Szpitalu Neuropsychiatrycznym w Abramowicach rozbrzmiewa muzyka. Koncertują tu m.in. muzycy z Filharmonii Lubelskiej. Pacjenci mogą też podzielić się swoją twórczością. W Galerii pod Czwórką mogą wystawiać swoje prace plastyczne, albo pokazać swój talent muzyczny na koncertach, które w większości odbywają się z ich inicjatywy.

■ W Świdniku zamierza się wznowić produkcję motocykli WSK, powszechnie nazywanych «Wuska». W Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku produkowano motocykle przez 30 lat, od 1955 do 1985 r. Z taśmy montażowej w tym okresie zjechało 1 mln 600 tys. pojazdów.

■ Lubelski «Ursus» wygrał przetarg na dostawę 10 nowych samochodów elektrycznych dla miejskiej komunikacji w Warszawie. Pojazdów od Ursusa będzie można się spodziewać na reprezentacyjnym Trakcie Królewskim. Władze Warszawy chcą, by wszystkie obsługiwane przez Miejskie Zakłady Autobusowe linie kursujące przez Krakowskie Przedmieście były obsługiwane taborem elektrycznym lub niskoemisyjnym.

■ We Włodawie odbył się XVII Festiwal Trzech Kultur. Wydarzenia przeprowadzono głównie w cerkwi, synagodze i kościołach. W programie znalazły się koncerty, wystawy, pokazy filmowe. Niezmienny od samego początku jest układ merytoryczny festiwalu. Piątek – to dzień poświęcony tradycji kultury żydowskiej, sobota – prawosławnej, niedziela – katolickiej.

■ W Lubelskiem przybywa cudzoziemców, którzy chcą tu zamieszkać na stałe, by założyć własne interesy handlowo-usługowe. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie ubezpieczył dotąd 6 tys. 400 obcokrajowców. Cudzoziemców przybywa, głównie z Ukrainy dotkniętej napaścią Rosji.

■ Funkcjonariusze Straży Granicznej udaremnili w Koroszczynie przemyt papierosów o wartości 4 mln złotych. W tym roku to trzeci co do wielkości przemytu przypadek. Papierosy przewoził białoruski kierowca ciężarówki. Przemytnicy zamierzali przewieźć do krajów europejskich aż 300 tys. paczek papierosów bez polskiej akcyzy.

■ We wrześniu w Porcie Lotniczym «Lublin» z lotniskiem Świdniku wykonano półtora tysiąca operacji lotniczych, samoloty przewiozły 35 tys. pasażerów. W tym roku lepsze miesiące to kwiecień, maj i sierpień. Niestety od 27 października przestanie latać ze Świdnika do Frankfurtu nad Menem samolot Lufthansy. Od 29 października nie będzie również lotów do Dublina. Natomiast, zgodnie z prośbą wielu ludzi, od 29 grudnia, będą loty do Barcelony. Początkowo tylko we czwartki, ale od połowy stycznia 2017 r. także i w niedzielę. Rozważa się połączenia lotnicze ze Świdnika do kilku miast na Ukrainie.

■ Funkcjonariusze Straży Granicznej w Polsce wspólnie ze swymi kolegami na Litwie i Łotwie, rozbili międzynarodowy gang przestępczy, zajmujący się przerzutami Wietnamczyków, do Polski przez Rosję. W Polsce ujęto dwóch Rosjan i jednego Polaka zaangażowanego w tym procederze. Zatrzymanym grozi kara więzienia do 10-ciu lat. Przestępcza siatka jest rozległa, bowiem na Litwie i Łotwie zatrzymano w tej sprawie, aż 84 osoby.

■ Firma PolskiBus.com zacieśnia współpracę ze swoim niedawnym konkurentem – BP Tour – i uruchamia nowe połączenia z Lublina. Autokarem można będzie dojechać do Poznania, Łodzi i Wrocławia. Sprzedaż biletów rozpoczęła się w piątek (7 października) i jest prowadzona za pośrednictwem strony internetowej przewoźnika. Kursy będą realizowane od 13 października.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

■ «Свобода врятована. Християнське світло на людських дорогах» – під таким гаслом 13–16 жовтня в Люблінському католицькому університеті відбудеться V Конгрес християнської культури. Він розпочне ряд заходів із нагоди 100-річного ювілею ЛКУ – найстарішого вищого навчального закладу Любліна. У цих міжнародних дебатах пообіцяли взяти участь, зокрема, голова Папської ради з питань культури, кардинал Джанфранко Равазі, ксьондз Міхал Хеллер і Кшиштоф Пендерецький, котрий отримає від навчального закладу звання почесного доктора.

■ Понад 21 тис. студентів-першокурсників розпочали навчання в Любліні у 2016/2017 навчальному році. Минулого року кількість першокурсників була не набагато більшою, а загалом в усіх люблінських вишах навчалися 70 тис. студентів. Однак протягом останніх восьми років кількість студентів у місті зменшилася майже на 8 тис. осіб. Головна причина – демографічний спад. Про те, що Люблін продовжує залишатися студентським містом, свідчить посилення руху з 1 жовтня. У студентських гуртожитках проживають 5 тис. осіб, решта приїжджих знімає приватні квартири. Одна особа має сплачувати за проживання від 270 злотих у тримісній кімнаті в гуртожитку до 800 злотих у приватній квартирі в місті.

■ Польська армія відмовилася від купівлі вертольотів «Caracal» французько-італійської компанії. Польща мала придбати 50 мультифункціональних вертольотів «Caracal» за 13,5 млрд злотих. Нині тривають розмови Міністерства національної оборони Польщі з вітчизняними поставальниками щодо купівлі вертольотів уже цього року. Йдеться про АТ «PZL-Świdnik», що на Люблінщині, яке належить до італійсько-британського консорціуму «AgustaWestland», та ТзОВ «PZL-Mielec», власник якого – американська компанія «Sikorsky Aircraft Corporation».

■ Із 2017 р. на Люблінщині, а також у всій Польщі зростуть ціни на воду. Згідно з новими тарифами (на вимогу ЄС) ціни на воду з навколишнього середовища збільшаться на 15 %.

■ 6 млн злотих становить вартість магнітного резонатора, який Великий оркестр святокової допомоги на чолі з Єжи Овсяком подарував Дитячій університетській лікарні в Любліні. Завдяки сучасному обладнанню лікарі зможуть на місці проводити повний спектр діагностики ортопедичних захворювань, хвороб нервової системи та мозку.

■ Час від часу в Психоневрологічній лікарні в Абрамовіцах звучить музика. Там виступають музиканти з Люблінської філармонії. Пацієнти також діляться своєю творчістю. Вони можуть виставляти свої художні роботи в «Галереї під четвіркою» чи показувати музичні таланти на концертах, які, здебільшого, проходять із їхньої ініціативи.

■ У Свідніку планують відновити виробництво мотоциклів «WSK», які в народі називали «вусесками». На Заводі комунікаційного обладнання у Свідніку мотоцикли виготовляли впродовж 30 років: із 1955 до 1985 р. Із виробничої лінії за цей час з'їхали 1 млн 600 тис. транспортних засобів.

■ Люблінський «Ursus» виграв аукціон на поставку 10 нових електромобілів для міського транспорту у Варшаві. Автобуси, виготовлені на заводі «Ursus», можна буде побачити на Королівському тракті. Влада Варшави прагне, щоб всі лінії міської комунікації, які пролягають через Краківське передмістя, обслуговували електричний транспорт або такий, що має найменшу питому кількість викидів шкідливих речовин.

■ У Влодаві відбувся XVII Фестиваль трьох культур. Більшість заходів пройшла в церкві, синагозі та костелах. У програмі фестивалю – концерти, виставки, покази фільмів. Незмінним від самого початку залишився графік фестивалю. П'ятниця – день, присвячений єврейській культурі, субота – православній, неділя – католицькій.

■ Збільшилася кількість іноземців, котрі хочуть постійно проживати на Люблінщині та заснувати там власний бізнес у галузі торгівлі й послуг. Управління соціального страхування в Любліні зареєструвало 6 тис. 400 іноземців. Переважно вони приїжджають з України.

■ Працівники Прикордонної служби виявили в Корошині контрабанду цигарок вартістю 4 млн злотих. У цьому році це третій за величиною контрабанди випадок. Цигарки перевозив білоруський водій вантажівки. Контрабандисти мали намір перевезти до європейських країн 300 пачок цигарок без польських акцизних марок.

■ У вересні аеропорт «Люблін» із летовищем у Свідніку виконав півтори тисячі авіаційних операцій, літаки перевезли 35 тис. пасажирів. У цьому році найкращі місяці – це квітень, травень і серпень. На жаль, із 27 жовтня зі Свідніку до Франкфурта-на-Майні перестануть вирушати літаки «Lufthansa». З 29 жовтня також не буде польотів до Дубліна. Взамін, на прохання пасажирів, із 29 грудня запровадять польоти до Барселони. Спочатку тільки в четверги, а із середини січня 2017 р. також і в неділі. Планують польоти зі Свідніку до кількох міст України.

■ Працівники Прикордонної служби в Польщі спільно зі своїми литовськими та латвійськими колегами виявили міжнародну злочинну групу, яка займалася переправлянням в'єтнамців у Польщу через Росію. У Польщі затримали двох росіян і одного поляка, причетних до такої діяльності. Затриманим загрожує термін ув'язнення до 10 років. Злочинна мережа надзвичайно розгалужена, бо в Литві та Латвії в цій справі затримали 84 особи.

■ Фірма «Polski Bus» поглибила співпрацю зі своїм недавнім конкурентом «BP Tour» та організувала нові сполучення з Любліна. Автобусом можна буде доїхати до Познані, Лодзі та Wrocław. Продаж квитків розпочався у п'ятницю (7 жовтня) за допомогою Інтернет-сторінки перевізника. Автобуси курсуватимуть із 13 жовтня.

Адам ТОМАНЕК

Sondaż: Ukraińcy chcą do NATO i UE

Ukraińcy chcieliby widzieć swój kraj w NATO i w Unii Europejskiej i są przeciwni zerwaniu stosunków dyplomatycznych z Rosją – wynika z sondażu przeprowadzonego przez kijowskie Centrum Razumkowa. Członkostwo w NATO popiera 44,3 proc. respondentów, zaś przeciwko wejściu Ukrainy do Sojuszu Północnoatlantyckiego jest 38,1 proc. badanych. Za wejściem do Unii Europejskiej opowiedziało się 49,7 procent, a przeciw – 35,3 procent.

45,8 proc. Ukraińców uważa, że priorytetem w polityce zagranicznej Kijowa powinny być relacje z UE. 12,6 proc. w odpowiedzi na to pytanie wskazało Rosję, a 6,9 proc. – inne kraje poradzieckiej Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP). Na pytanie, czy Ukraina powinna opuścić WNP, twierdząco odpowiedziało 36,6 proc. respondentów. Przeciw wypowiedziało się 43,8 proc.

Idea wprowadzenia wiz dla obywateli Rosji cieszy się poparciem 29 proc. badanych; 52,1 proc. jest temu przeciwna. Większość – 55 proc. – nie chce także zerwania stosunków dyplomatycznych między Kijowem i Moskwą. Pomysł ten popiera 24,8 proc.

Rzeczpospolita

Опитування: українці хочуть у НАТО та ЄС

«Українці хотіли би бачити свою країну в НАТО та Європейському Союзі, а також виступають проти розриву дипломатичних відносин із Росією», – це результати опитування, проведеного Центром Разумкова.

Членство в НАТО підтримують 44,3 % респондентів, а проти вступу України до Північноатлантичного альянсу – 38,1 % опитуваних. За вступ до Європейського Союзу висловилися 49,7 %, а проти – 35,3 %.

45,8 % українців вважають, що пріоритетом у закордонній політиці Києва мають бути відносини з ЄС. 12,6 % у відповідях на це запитання вказали Росію, а 6,9 % – інші країни пострадянської Співдружності Незалежних Держав (СНД). На запитання, чи Україна повинна вийти із СНД, ствердно відповіли 36,6 % респондентів. Проти проголосували 43,8 %.

Ідею запровадження віз для громадян Росії підтримують 29 % опитуваних, 52,1 % – проти цього. Більшість, 55 %, не бажають розривати дипломатичні відносини між Києвом та Москвою. Цю ідею підтримують лише 24,8 %.

Rzeczpospolita

Brytyjski dziennik: «Europejska armia może nie być skuteczna»

Plany stworzenia europejskiej armii nie są uzasadnione, ponieważ nie będzie ona ani skuteczna, ani nie zyska pełnego poparcia. Priorytetem jest podniesienie wydatków na obronność w ramach już istniejącego sojuszu, NATO – takie stanowisko prezentuje brytyjski «The Financial Times».

«Przywódcy od dziesięcioleci marzyli o przyszłości z paneuropejską armią broniącą kontynentu. Jeśli uczyniono niewielki postęp w celu realizacji tego celu, to w znacznej mierze za sprawą Brytyjczyków. Wielka Brytania od dawna postrzegała jakiekolwiek dążenia w kierunku własnej kwatery operacyjnej Unii jako niepotrzebne rozproszenie podważające pierwszeństwo NATO» – zauważa brytyjski dziennik w artykule redakcyjnym.

Odnotowuje, że temat europejskiej armii pojawił się na niedawnym spotkaniu ministrów obrony państw UE w Bratysławie, a wielu «Europejczyków obecnie uważa, że Brexit stworzył nowe możliwości».

PAP

Британське видання: «Європейська армія може бути нерезультативною»

Плани створення європейської армії необґрунтовані, оскільки вона буде нерезультативною та не отримає повної підтримки. Пріоритет – підвищення витрат на оборону в рамках НАТО. Таку позицію представило британське видання «The Financial Times».

«Лідери десятки років мріяли про майбутнє із загальноєвропейською армією, що захищатиме континент. Якщо було здійснено невеликий поступ із метою реалізації цієї мети, то переважно завдяки британцям. Великобританія здавна розглядає будь-які прагнення Євросоюзу створити власну операційну штаб-квартиру як непотрібне розпорошення, яке заважатиме НАТО», – зауважило британське щоденне видання в редакційній статті.

«The Financial Times» відзначає, що тему європейської армії порушили на недавній зустрічі міністрів оборони держав ЄС у Братиславі, а багато «європейців нині вважають, що брекзит створив нові можливості».

PAP

Rosyjskie bombowce nad Europą

Dwa rosyjskie bombowce Tu-160 przechwycone przez myśliwce czterech europejskich państw podczas lotu z Norwegii do Hiszpanii i z powrotem.

Norwegia, Wielka Brytania, Francja i Hiszpania wysłały swoje samoloty, gdy bombowce przelatywały nad ich krajami.

– Do zdarzenia doszło 22 września, ale dopiero dziś oświadczenie wydało francuskie ministerstwo obrony narodowej. – informuje BBC.

Jako pierwsza bombowce zauważyła Norwegia. Wysłała dwa myśliwce które śledziły Tu-160 do północnej Szkocji. Następnie brytyjskie samoloty przechwyciły rosyjskie bombowce. Na północnym zachodzie Francji samoloty były śledzone przez francuskie myśliwce Rafale.

2016

NATOScope

Na koniec Hiszpania wysłała swoje F-18 by obserwowały Rosjan na północy Hiszpanii. Tam rosyjskie bombowce zawróciły. Islandia poinformowała, że rosyjskie Tu-160 tego samego dnia leciały zbyt blisko samolotu pasażerskiego z Reykjaviku do Sztokholmu.

Zdaniem Wielkiej Brytanii w tym roku już kilka razy wojskowe samoloty rosyjskie przelatywały nad Europą.

niezalezna.pl

Російські бомбардувальники над Європою

Винищувачі чотирьох європейських держав перехопили два російські бомбардувальники Tu-160 під час польоту з Норвегії до Іспанії та назад.

Норвегія, Великобританія, Франція та Іспанія вислали свої літаки, коли бомбардувальники пролітали над їхніми країнами.

«Подія сталася 22 вересня, але лише зараз французьке міністерство національної оборони оприлюднило відповідну заяву», – інформує BBC.

Першою бомбардувальники помітила Норвегія. Були вислані два винищувачі, які супроводжували Tu-160 до півночі Шотландії. Потім російські бомбардувальники перехопили британські літаки. На північному заході Франції росіян супроводжували винищувачі «Рафаль».

Укінці Іспанія вислала свої F-18, аби вони спостерігали за російськими літаками на півночі Іспанії. Там бомбардувальники розвернулися.

Ісландія поінформувала, що російські Tu-160 того ж самого дня летіли занадто близько від пасажирського літака з Рейк'явіка до Стокгольма.

Як зазначає Велика Британія, цього року російські літаки вже кілька разів пролітали над Європою.

niezalezna.pl

Szwecja przystąpi do NATO-wskiego Centrum Komunikacji Strategicznej

Szwecja włączy się w prace NATO-wskiego Centrum Komunikacji Strategicznej STRATCOM. Janis Sarts dyrektor ulokowanego na Łotwie Centrum przekonuje, że przystąpienie Szwecji do STRATCOM-u jest naturalnym krokiem w sytuacji wzrostu zagrożenia ze strony Rosji w regionie morza Bałtyckiego. Szwecja nie jest członkiem NATO.

Informacyjna Agencja Radiowa

Швеція вступить до Центру стратегічної комунікації НАТО

Швеція долучиться до роботи Центру стратегічної комунікації НАТО «STRATCOM». Яніс Сартс, директор центру, розміщеного в Латвії, переконує, що вступ Швеції до організації – це природний крок у ситуації підвищення загрози зі сторони Росії в районі Балтійського моря. Швеція не є членом НАТО.

Informacyjna Agencja Radiowa

Rosja wstrzymuje nuklearną umowę z USA

Za wznowienie umowy o przetwarzaniu na paliwo do elektrowni atomowych zbędnych głowic Moskwa żąda od Waszyngtonu odszkodowania za sankcje i rezygnacji ze wzmocnienia NATO w Europie Środkowej.

Rosja zawiesza umowę z USA o przetworzeniu na paliwo do elektrowni atomowych zbędnych zapasów wzbogaconego plutonu do produkcji broni nuklearnej – przewiduje ogłoszony w Moskwie dekret prezydenta Rosji Władimira Putina.

W uzasadnieniu napisano, że Putin zawiesza umowę «w związku z zasadniczą zmianą okoliczności, pojawieniem się zagrożenia dla strategicznej stabilności w rezultacie nieprzyjaznych działań Stanów Zjednoczonych Ameryki w stosunku do Federacji Rosyjskiej, niezdolności USA, aby wypełnić przyjęte zobowiązania odnośnie do utylizacji nadmiernych zapasów plutonu zbrojeniowego, a także ze względu na konieczność podjęcia niezwłocznie działań na rzecz ochrony bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej».

Zgodnie z tą umową USA i Rosja miały zlikwidować po 34 tony wzbogaconego plutonu, z którego można wyprodukować po 17 tys. głowic nuklearnych.

Gazeta Wyborcza

Росія призупиняє ядерний договір зі США

За відновлення договору про переробку зайвих атомних боєголовок на паливо для електростанцій Москва вимагає від Вашингтону відшкодувати наслідки санкцій та відмовитися від зміцнення НАТО в Центральній Європі.

«Росія призупиняє дію договору зі США про переробку на паливо для атомних електростанцій зайвих запасів збагаченого плутонію, який використовують для виробництва атомної зброї», – йдеться в оголошеному в Москві декреті президента Росії Володимира Путіна.

У документі написано, що Путін призупиняє дію договору «у зв'язку зі зміною обставин, появою загроз для стратегічної стабільності в результаті неприяних дій Сполучених Штатів Америки стосовно Російської Федерації, нездатністю США виконати прийняті зобов'язання щодо утилізації надмірних запасів військового плутонію, а також через необхідність приймати негайні дії для захисту безпеки Російської Федерації».

Відповідно до цього договору США та Росія мали ліквідувати по 34 т збагаченого плутонію, з якого можна виготовити по 17 тис. ядерних боєголовок.

Gazeta Wyborcza

Projekt budżetu 2017: Wydatki na obronę narodową to 37,35 mld zł, tj. 2,01% PKB

Wydatki na obronę narodową na 2017 rok zaplanowane zostały w wysokości 37,35 mld zł, co stanowi 2,01% przewidywanego wykonania Produktu Krajowego Brutto (PKB) roku 2016, podano w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na 2017 r.

«W ramach tej kwoty środki w wysokości: 37 152 000 tys. zł stanowią 2% przewidywanego wykonania PKB roku 2016, stosownie do zapisów art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Gazeta.pl

Витрати на національну оборону у 2017 р. становитимуть 37,35 млрд злотих, тобто 2,01 % ВВП

У 2017 р. на національну оборону в Польщі запланували витратити 37,35 млрд злотих, тобто 2,01 % прогнозованого обсягу ВВП у 2016 р. Про це йдеться в обґрунтуванні проекту бюджету на 2017 р.

«У рамках цієї суми 37 152 000 злотих становлять 2 % прогнозованого обсягу ВВП у 2016 р., відповідно до положень ст. 7 п. 1 закону від 25 травня 2001 р. про перебудову, технічну модернізацію та фінансування Збройних сил Республіки Польща.

Gazeta.pl

Przesmyk suwalski pod czujnym okiem Amerykanów

Жу́з за кілька місяців до Польши trafi в pełni zdolny до walki amerykański batalion. Jego zadaniem będzie głównie obrona tzw. przesmyku suwalskiego. To wyjątkowo newralgiczny punkt na mapie naszego kraju, decydujący o bezpieczeństwie Litwy, Łotwy i Estonii. I nic nie zmieni planów USA – nawet wynik zbliżających się wyborów prezydenckich.

Batalion żołnierzy US Army pojawi się w Polsce zgodnie z ustaleniami, jakie zapadły podczas lipcowego szczytu NATO w Warszawie. Do końca kwietnia 2017 roku formacja zostanie rozmieszczona na stałej, rotacyjnej zasadzie w pobliżu poligonu w Orzyszu na Mazurach. Ponad 800 amerykańskich żołnierzy będzie strzegło stamtąd tzw. przesmyku suwalskiego. Jego utrata na rzecz przeciwnika może doprowadzić do odcięcia od NATO krajów bałtyckich: Litwy, Łotwy i Estonii. – Wytyczne Sojuszu i mojego dowódcy są takie, że ma to być formacja w pełni zdolna do walki. Nie demonstracja, nie kolekcja flag, ale prawdziwa formacja o wielkości batalionu, która jest zdolna prowadzić udane misje – zapewnia gen. Ben Hodges, dowódca amerykańskich sił w Europie.

Oprócz wspomnianego batalionu, za ok. cztery miesiące do Niemiec przybędzie jedna z najlepszych amerykańskich brygad pancernych. W ramach ćwiczeń dotrze ona wówczas do okolic Żagania (woj. lubuskie). Tym razem to ponad 4 tys. żołnierzy, 450 ciężkich pojazdów i 250 czołgów Abrams.

TVN24

Сувальський перешийок під пильним наглядом американців

Уже через кілька місяців до Польщі прибуде повністю готовий до боротьби американський батальйон. Його завдання полягатиме переважно в охороні Сувальського перешийка. Це надзвичайно чутливе місце на карті Польщі, вирішальне для безпеки Литви, Латвії та Естонії. І ніщо не вплине на плани США – навіть результат найближчих президентських виборів.

Батальйон американських солдатів прибуде до Польщі відповідно до домовленостей, досягнутих під час липневого саміту НАТО у Варшаві. До кінця квітня 2017 р. формування розміститься на постійній ротаційній основі поблизу полігону в Ориші на Мазурах. Понад 800 солдатів охоронятимуть звідти Сувальський перешийок. Його здобуття противником може призвести до того, що Прибалтійські країни, Литва, Латвія та Естонія, будуть відрізані від НАТО. «Згідно із вказівками Альянсу та мого керівництва, це має бути повністю готове до боротьби формування. Не демонстрація, не колекція прапорів, а справжнє формування – батальйон, здатний виконувати місії», – заявив командувач американських сил у Європі, генерал Бен Ходжес.

Окрім згаданого батальйону, через чотири місяці до Німеччини прибуде одна з найкращих танкових бригад, зокрема 4 тис. солдатів, 450 одиниць важкої техніки і 250 танків «Abrams». Бригада також візьме участь у навчаннях поблизу Жаганя (Любуське воєводство).

TVN24

PRASA

//

РОБОТА

NEXT

Вакансії у Волинській області

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Агент страховий	2 500	Укладання договорів страхування, реєстрація договорів, пошук клієнтів
Бармен	1 500	Знання касового апарату. Дотримуватись правил і законів про торгівлю, а також правил внутрішнього трудового розпорядку
Бармен	2 000	Приготування гарячих, холодних напоїв, коктейлів. Знання касового апарату
Вантажник	2 000	Розвантажувально-навантажувальні роботи на складах із будівельними товарами
Вантажник	1 850	Збір товарів (кондитерських виробів) по накладних. При потребі розвантаження та завантаження продукції
Вафельник (кондитерське виробництво)	1 450	Випікання вафель, трубочок, печива, виготовлення пралінових цукерок
Верстатник деревообробних верстатів	2 100	Обробка деревини (сировини) на деревообробному верстаті. Розпилювання деревини. Виготовлення сухобрикетів. Дотримання правил безпеки та охорони праці
Викладач (методи навчання)	1 660	Викладати правила дорожнього руху, будову автомобіля, безпеку дорожнього руху
Водій автотранспортних засобів	2 500	Керувати вантажним автомобілем марки «DAF». Здійснювати перевезення вантажів на далекі відстані, слідувати за технічним станом автомобіля. Обов'язково мати посвідчення водія категорії СЕ
Водій автотранспортних засобів	2 000	Виконувати вантажні перевезення по Україні та за кордоном
Водій автотранспортних засобів	2 500	Збирання безпечних відходів (сміття) по місту транспортним заобом «КАМАЗ» («ЗІЛ»). Відвезення відходів на сміттєзвалище. Дотримання правил дорожнього руху
Водій автотранспортних засобів	2 223	Автомобіль «ГАЗ» (на 0,9 од.)
Водій автотранспортних засобів	1 959	Керувати транспортним засобом. Для осіб з інвалідністю 3-ї групи загального захворювання
Водій автотранспортних засобів	1 521	Працювати водієм легкового автомобіля, здійснювати перевезення господарсько-обслуговуючого персоналу црл
Водій автотранспортних засобів	2 000	Робота на автомобілі Шевроле лачетті. Виконує вимоги правил дорожнього руху. Забезпечує належний технічний стан автомобіля перед виїздом на лінію
Водій автотранспортних засобів	2 931	Обов'язково повинен мати свідоцтво спеціалізованого навчального закладу, спеціальна підготовка за типовими навчальними планами і профілями
Водій автотранспортних засобів	8 000	Керувати великогабаритним фургоном марки «Мерседес», «Магnum». Забезпечувати перевезення вантажів на далекі відстані в межах країни. Обов'язково наявність посвідчення водія категорій В, С, Д, Е
Водій автотранспортних засобів	2 200	Керування автотранспортним засобом, перевезення пасажирів. Вміння усувати технічні несправності, які виникають під час роботи
Водій автотранспортних засобів	1 500	Досвід керування автомобілем марки «ЗІЛ». Заробітна плата залежно від виробітку; телефон для довідок: (0332)789568 (Кутрань Марина Олександрівна)
Волоочильник	4 400	Виконує волочиння та калібрує на волоочильних станках прутковий матеріал зі сталі всіх профілів та марок
Двірник	1 516	Прибирати територію дитячого садочка «Дзвіночок», косити газон, обрізати куці. Вміння користуватися мотокосю
Директор комерційний	1 460	Звертатися за адресою: Ковель, вулиця Ватутіна, 31. Для узгодження часу і місця співбесіди звертатись за тел.: 0968511026 або (0362)622010 (Світлана)
Директор філіалу	2 500	Укладання договорів страхування, розвиток агентської мережі, реєстрація договорів страхування, пошук клієнтів
Дорожній робітник	1 700	Дорожньо-ремонтні роботи вулиць, тротуарів, придорожніх смуг. Дотримання правил техніки безпеки
Дорожній робітник	2 250	Здійснювати роботи по експлуатаційному утриманні доріг

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Економіст	2 000	Веде облік та реалізацію продукції, виготовленої в майстернях навчального закладу, облік калькуляційних карток, надходжень від виробничої практики учнів за договорами
Експедитор	2 500	Приймати товар зі складів відповідно до супровідних документів. Брати участь в розвантаженні товару, розміщенні та укладанні. Супроводжувати товар до місця призначення
Електрогазозварник	3 900	Виконувати ремонтні зварювальні роботи
Електрогазозварник	2 700	Ручна зварка деталей, вузлів, конструкцій
Електрозварник ручного зварювання	3 500	Проводити електрозварювальні роботи різної складності у виробничому цеху
Електрозварник ручного зварювання	1 500	Заробітна плата залежно від виробітку. Телефон для довідок: (0332)789568 (Кутрань Марина Олександрівна)
Електромеханік	1 500	Виявлення причин несправності автотранспорту, вміння усунути несправності
Електромеханік поштового устаткування	1 500	Виконувати роботи електромеханіка поштового устаткування
Електромонтажник будівельний	2 000	Виконувати електромонтажні роботи на будівництві: розмітка проводки, встановлення розеток
Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 532	Здійснювати ремонт та обслуговування електромережі центральної лікарні
Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 505	Здійснює обслуговування електромереж і електрообладнання в навчальному закладі, здійснює заміну контрольно-вимірювального обладнання, виявляє та усуває дефекти, що виникли під час експлуатації обладнання
Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 900	Проведення робіт по ремонту та обслуговуванню електромережі, забезпечення санітарних вимог. Дотримання правил безпеки
Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	3 000	Розбір, здійснення ремонту електроустаткування, мережі, різних типів електричних приладів. Дотримання правил техніки безпеки
Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	4 000	Ремонтує, обслуговує та регулює роботу ковальських та штампувальних молотів
Енергетик	4 500	Організовує технічно правильну експлуатацію і своєчасний ремонт енергетичного устаткування
Заточувальник	4 000	Заточує і доводить різальний інструмент з великою кількістю різальних граней різних контурів та за параметром на заточувальних верстатах з самостійним їх підналагодженням
Заточувальник деревообробного інструменту	3 255	Заточує та виконує правку фрез, ножів та фрезерних ланцюгів на різних заточувальних верстатах
Зварник	3 000	Проводити зварювальні роботи деталей сільськогосподарської техніки. Дотримання правил техніки безпеки
Зварник на машинах контактного (пресового) зварювання	5 500	Приварює та складає заготовки. Вибирає силу зварювання. Виявляє та усуває несправності в роботі устаткування, що обслуговується, бере участь в його ремонті
Землекоп	1 650	Виконує роботи з проходки опускних колодязів
Зуборізальник	3 500	Нарізає зуби шестерень, секторів і черв'яків різного профілю і кроку за 7, 8 ступенями точності і шліцьових валів на зуборізних верстатах різних типів
Інженер	2 500	Монтаж та обслуговування засобів охоронно-пожежної сигналізації
Калібрувальник	4 600	Розробляє детальні креслення калібрівок валків, конструкцій шаблонів, арматури та вимірювальних інструментів
Кондитер	1 700	Вміння малювати, ліпити.Оформлення тортів і короваїв
Коваль-штампувальник	4 000	Виконує гаряче штампування та згинання деталей, на пресах
Контролер деревообробного виробництва	2 500	Виконує поопераційний контроль якості та приймання дерев'яних брусків, деталей. Дотримання технологічних норм

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Контролер-касир	2 000	Облік пасажиропотоку на маршруті. Опрацювання відеореєстраторів. Ведення книги обліку розрахункових операцій
Кухар	4 000	Вміння готувати сучасні страви, дотримуючись технології. Знання побутової техніки, методи їх застосування. Дотримання санітарії
Кухар	1 550	Забезпечує своєчасне, згідно з режимом, нормами, доброякісне приготування їжі. Дотримання технології приготування їжі
Кухар	2 000	Приготування гарячих та холодних страв
Ланцюгов'язальник	4 400	Зв'язує короткокільцеві та довгокільцеві ланцюги під зварювання на ланцюгов'язальних автоматах різних типів із легованих марок сталі в холодному стані
Ліфтер	1 516	Перевезення ліфтами хворих
Лицювальник-плиточник	1 500	Заробітна плата залежно від виробітку. Телефон для довідок: (0332)789568 (Кутрань Марина Олександрівна)
Логіст	3 000	Пошук та побудова найоптимальніших маршрутів, прийом і оформлення замовлень. Формування необхідних пакетів документів для оформлення маршрутів
Майстер виробництва	3 422	Проведення контролю під час роботи та ремонту асфальто-бетонного заводу
Майстер виробничого навчання водінню	2 360	Навчати слухачів школи водінню автомобіля
Маляр	2 000	Виконує роботи по фарбуванню, обклеюванню поверхонь
Манікюрник	1 550	Працювати манікюрником у перукарні «Мальва»
Машиніст (кочегар) котельної	1 460	Обслуговувати водогрійні котли з сумарною теплопродуктивністю, здійснювати пуск і зупинку котлів, живлення їх водою
Машиніст екскаватора	2 400	Керування екскаватором одноковшовим, робота з ґрунтами
Методист	2 000	Знати основи педагогіки, вікової психології, принципи дидактики, загальні технології викладання, систему організації освітнього процесу
Механік	3 000	Проведення передрейсових оглядів транспортних засобів. Проведення інструктажу з водіями
Нагрівальник металу (прокатне виробництво)	4 000	Нагріває заготовки і деталі в печі
Наждачник	2 500	Обдирка простих штампованих деталей
Налагоджувальник деревообробного устаткування	2 500	Виконує налагодження, регулювання в процесі роботи. Встановлення та заміна різального інструменту на верстатах середньої складності. Дотримання правил техніки безпеки
Налагоджувальник ковальсько-пресового устаткування	3 500	Налагоджує і регулює роботу ковальських та штампувальних молотів
Оператор поштового зв'язку	1 900	Матеріально відповідальна особа, знання касового апарату (0,5 од.)
Підсобний робітник	4 000	Працювати з деревиною. Відбір сировини і подача до верстатів, підготовка продукції до пакування готової продукції
Продавець непродовольчих товарів	4 000	Проводити торгівлю та замовлення автомобільних запчастин, аксесуарів і масел до автомобіля
Слюсар-ремонтник	4 000	Розбирає, ремонтує, складає і випробовує механізми устаткування, промивання, чищення, змащення деталей та устаткування
Терміст	4 000	Виконувати термічну обробку деталей
Тесляр	2 000	Виконує прості теслярські й опалубні роботи

Крім того, є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

Claudio Gugerotti został mianowany 13 listopada 2015 roku. Oprócz, oczywiście, włoskiego zna jeszcze język angielski, francuski, łaciński, grecki, kurdyjski, ormiański klasyczny i współczesny, rosyjski oraz uczy się ukraińskiego.

Liturgię również odprawiali Abp Mieczysław Mokrzycki, metropolita Lwowski i Przewodniczący Konferencji Episkopatu Rzymskokatolickiego Ukrainy, Bp Witalis Skomarowski, ordynariusz Łucki, Bp Jozafat Howera, egzarcha łucki Kościoła Greckokatolickiego, a także biskupi i księża Kościoła Katolickiego obu obrządków. Obecni byli również przedstawiciele władzy obwodowej i miejskiej, Konsulatu Generalnego RP w Łucku oraz liczni goście z Ukrainy i zza granicy.

Podczas Mszy Świętej wszyscy obecni dziękowali Bogu za Jego świątynię i modlili się o pokój na Ukrainie. W homilii, którą wygłosił Abp Gugerotti, kaznodzieja podkreślił znaczenie tej katedry w życiu duchownym Wołynia będącego skrzyżowaniem różnych kultur, języków, religii i tradycji. Arcybiskup zaakcentował, iż mimo wielu konfliktów i ciężkich doświadczeń, które dotknęły Wołyn, «dzisiaj w tej świątyni musimy stwierdzić, że ta skomplikowana historia jednak pozostawiła po sobie znak głębokiej wiary. My, katolicy, mamy sporo szczęścia, ponieważ nasz Kościół jest powszechny i nikt w tej świątyni nie jest «obcokrajowcem». Modlimy się dziś za wszystkich tych, którzy kiedykolwiek wchodzili do tej świątyni. Serce naszego kraju dziś krwawi z powodu wojny, chcemy więc wszystkich zaprosić do modlitwy w tym kościele, aby też sami mogli zobaczyć czterechsetletnią historię tego narodu, który zawsze miał honor i stał z podniesioną głową».

Na zakończenie homilii Nuncjusz Apostolski przekazał wszystkim słowa pozdrowienia i błogosławieństwo od Ojca Świętego, Papieża Franciszka: «Papież życzy wam spokoju oraz pokoju.

Życzy, aby ten kraj prosperował i dążył do wspólna przyszłości».

Po Mszy Świętej wszyscy zaśpiewali duchowny hymn Ukrainy «Boże wielki, jedyny». Oprawa liturgiczna była także niejako skrzyżowaniem kultur i języków. Chór parafialny wykonywał zarówno śpiewy chorału gregoriańskiego, jak i pieśni w języku polskim i ukraińskim.

Przedstawiciele władz, a także zaproszeni goście i duchowni zabierali głos składając życzenia z okazji uroczystości oraz dziękując Nuncjuszowi Apostolskiemu. Następnie p. Krzysztof Krzywiński, Prezes Stowarzyszenia «Kresy – Pamięć i Przyszłość» oraz architekt nadzorujący prace restauracyjne przy katedrze i budynku kurii biskupiej, wygłosił prelekcję na temat historii katedry łuckiej.

Zwienieniem uroczystych obchodów był koncert muzyki organowej i klasycznej w wykonaniu p. Piotra Suchockiego, organisty katedralnego, oraz p. Zoi Komaruk, wybitnej ukraińskiej sopranistki. Wykonane zostały utwory klasyków – Jana Sebastiana Bacha, Dietricha Buxtehudego, Feliksa Rączkowskiego, Louisa Vierne'a oraz współczesnego kompozytora łotewskiego – Richarda Dubra. Oprócz tego zabrzmiały utwory «Ave Maria» Franza Schuberta oraz aria Toski z opery Giacomo Puccini, co niewątpliwie sprawiło przyjemność Arcybiskupowi Claudio Gugerottiemu, który okazał się wielkim miłośnikiem opery i też śpiewał po cichu z pamięci.

Anatoli Olich
Zdjęcia autora

czego archiepiskop Klaudio był nunciem w Gruzji i Armenii (2001–2011 rr.), Azerbajdżanie (2011 r.) i Białorusi (2011–2015 r.). Apostolskim Nunciem w Ukrainie Klaudio Guderotti przyznali 13 listopada 2015 r. Крім рідної італійської, владика ще володіє англійською, французькою, латинською, грецькою, курдською, класичною та сучасною вірменською, російською мовами та вивчає українську.

Також у літургії співслужили голова Конференції римо-католицьких єпископів України, архієпископ, митрополит львівський Мечислав Мокшицький, ординарій Луцької дієцезії РКЦ, єпископ Віталій Скомаровський, екзарх луцький УГКЦ, єпископ Йосафат Говера, інші римо-католицькі єпископи України, а також священики католицької Церкви як римської, так і грецької традиції. Серед гостей були представники влади Волинської області та міста Луцька, Генерального консульства РП у Луцьку, католики з усієї України та з-за кордону.

У молитвах меси всі присутні дякували Богові за Його храм і просили про мир в Україні. Після Євангелія владика Клаudio виголосив проповідь. У ній він підкреслив значення цього кафедрального собору для духовного життя Волині – перехрестя різних культур, мов, релігій і традицій. Також архієпископ наголосив, попри те, що Волинь пережила багато конфліктів і важких часів, «сьогодні в цьому храмі ми повинні відзначити, що ця складна історія все одно залишила знак глибокої віри. Ми, католики, маємо велике щастя, бо наша Церква – вселенська і жоден не є чужим у цьому храмі. Ми сьогодні молимося за всіх, хто заходить до цього храму. Серце нашої країни зараз кровоточить від війни. І ми хочемо усіх запросити до храму на молитву, щоби всі бачили чотириста років історії цього народу, який завжди мав гідність і підняту голову».

Під кінець проповіді Апостольський Нунцій, архієпископ Клаudio Гуджеротті передав усім присутнім вітання і благословення Папи Римського Франциска: «Папа бажає вам спокою, миру, щоб ваша країна успішно розвивалася і йшла до величного майбутнього».

На закінчення меси всі урочисто проспівали духовний гімн України «Боже великий, єдиний». Взагалі літургія теж стала «перехрестям» культур і мов: у чудовому виконанні місцевого парафіяльного хору звучали і древній григоріанський спів латинською мовою, а також українські та польські піснеспіви.

Після богослужіння до Апостольського Нунція звернулися зі словами подяки представники місцевої влади та духовенства. Потім голова товариства «Креси – пам'ять і майбутнє», архітектор і реставратор кафедрального собору Кшиштоф Кшивинський виголосив наукову доповідь з історії луцького кафедрального собору.

Завершував урочистості концерт. У виконанні Петра Сухоцького, органіста кафедрального собору, прозвучали твори авторів минулого й сучасності, зокрема Йоганна Себастьяна Баха, Дітріха Букстехуде, Фелікса Рончовського, Луї В'єрна, Ріхарда Дюбри. Окресом концерту став спів Зої Комарук, народної артистки України. У її виконанні прозвучали «Аве Марія» Франца Шуберта та арія Toski з однойменної опери італійського композитора Джакомо Пуччіні. Для архієпископа Клаudio Гуджеротті як італійця це було особливо приємно. Здивувало також те, що владика виявився поціновувачем оперного мистецтва і знав арію напам'ять, тож тихенько підспівував.

Анатолій ОЛІХ
Фото автора

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą za pośrednictwem Fundacji «Wolność i Demokracja»

Monitor
Wołyński

Założyciel/Zasnovnik - Валентин ВАКОЛЮК
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walenty WAKOLUK/Валентин ВАКОЛЮК
Natalia DENYSIUK/Наталія ДЕНИСЮК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧИК
Iryna KANAHEJWA/Ірина КАНАГЕЄВА

Redaktor naczelny: Walenty WAKOLUK
Korekta: Jadwiga DEMCZUK, Olga SZERSZEN
Redaktor techniczny: Iryna KANAHEJWA
Redaktor odpowiedzialny: Aleksander SWICA
Tłumaczenia: Switlana PYZA,
Natalia DENYSIUK

Główny redaktor: Walenty WAKOLUK
Korektori: Jadviga DEMCZUK, Olga SZERSZEN
Techniczny redaktor: Iryna KANAHEJWA
Wydawca: Olexander SWICA
Переклад: Switlana PYZA,
Наталія ДЕНИСЮК

Adresa redakcji:
43025 Луцьк, вул. Крилова 5/7
tel/faks: (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідчення про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 г.
Тираж: 6000. Замовлення: 1615
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр. Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3